

DRAUGAS

PERIODICALS
October 10,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 10, 2000

*****MIXED ABC 606
S171 P7 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10/09/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.197
Kaina 50 c.

Naujosios politikos jėgos ketina sudaryti naująją vyriausybę

Vilnius, spalio 9 d. (BNS-Elta) — Naujoji sąjunga (socialliberalai) ir Lietuvos liberalų sąjunga pareiškė prisimančios atsakomybę sudaryti naująją vyriausybę ir Seimo vadovybę.

Apie tai dviejų partijų vadovai Artūras Paulauskas ir Rolandas Paksas pareiškė pirmadienį po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi.

Liberalų sąjungos vicepirmininko Artūro Zuoko skaičiavimais, liberalai ir socialliberalai naujajame Seime turės 63 įgaliojimus, o kartu su trimis Centro sąjungos atstovais, vienu moderniuoju krikščionių demokratu, dviem Lenkų rinkimų akcijos atstovais ir dar keliu Seimo nariu, išrinktų vienmandatėse apygardose — apie 70-71 vietą. Prieš rinkimus minėtosios keturios partijos — socialliberalai, liberalai, centristai ir modernieji krikščionys demokratai — sudarė neoficialų „naujosios politikos“ sparną.

Neoficialiomis žiniomis, liberalai naujojoje vyriausybėje kausis dėl premjero, finansų, ūkio bei susisiekimo ministrų postų, į kuriuos būtų paskirti Rolandas Paksas, Jonas Lionginas, Eugenijus Maldeikis ir Gintaras Striaukas.

A. Paulauskas spaudos konferencijoje pirmadienį konkrečiai neatsakė, kas galimoje koalicijoje su liberalais vadov-

aus vyriausybei. Anot jo, tai yra derybų klausimas.

Pasak prezidento atstovės spaudai Violetos Gaizauskaitės, V. Adamkus teigiamai vertina tai, jog Naujosios sąjungos ir Liberalų sąjungos vadai imasi atsakomybės sudaryti vyriausybę ir Seimo vadovybę. Prezidento konsultacijos su parlamentinėmis partijomis vyks ir kitomis dienomis — antradienį numatytas susitikimas su A. Brazausko vadovaujama socialdemokratinė koalicija ir Konservatorių partija.

Tuo tarpu A. Brazausko socialdemokratinė koalicija „Veikime kartu“ neatmeta galimybes likti opozicijoje, jeigu prezidentas Valdas Adamkus paves sudaryti vyriausybę „naujosios politikos“ atstovams, pareiškė A. Brazauskas, kuris savo koalicijoje yra minimas kaip būsimosios vyriausybės vadovas.

A. Brazauskas pripažino, kad padėtis būtų keista, jei daugiausia vietų Seime laimėjusi partija bus priversta tapti opozicija. Tačiau jis pabrėžė, kad svarbiausias vaidmuo, sudarant vyriausybę, teks prezidentui V. Adamkui. „Manau, tai spres prezidentas, kuris atsivels į parlamentinių politinių partijų norus ir paves sudaryti vyriausybę“, kalbėjo A. Brazauskas.

Vienmandatėse apygardose laimėjo A. Brazausko koalicija

Vilnius, spalio 9 d. (BNS) — Suskaičiavus visus balsus vienmandatėse apygardose, jose, kaip ir daugiamandatėje, užtikrintai laimėjo Algirdo Brazausko socialdemokratinė koalicija. Ji gavo 23 įgaliojimus 71 apygardoje.

Pergales savo apygardose pasiekė ir šios koalicijos vadai — LDDP pirmininkas Česlovas Juršėnas, LSDP vadovas Vytenis Andriukaitis, Naujosios demokratijos partijos pirmininkė Kazimiera Prunskienė.

Antrąją vietą esanti Liberalų sąjunga vienmandatėse gavo 18 įgaliojimų ir tai yra 2 vietomis daugiau, nei liberalai gavo daugiamandatėje apygardoje.

Vilniuje laimėjo LS pirmininkas Rolandas Paksas, vicepirmininkai Gintaras Steponavičius, Alvydas Medaškas, LS nariai Dalia Kutraite, Jonas Lionginas, Jonas Raistenskis. Jie nugalėjo tokius politikus ir Seimo senbuvius, kaip modernųjį krikščionį demokratą Vytautą Bogušį, centrą Egidijų Bičauską, socialdemokratą Aloyzą Sakalą, konservatorius Rąšą Juknevičienę bei Audronių Azubalį. Liberalams sekėsi ir kituose miestuose, jie laimėjo tris iš keturių įgaliojimų Klaipėdoje, po vieną — Utenoje, Jurbarko, Kauno rajone ir kitur.

Naujoji sąjunga vienmandatėse apygardose laimėjo 11 vietų. Šiauliuose rinkėjai pasirinko šios partijos vadą Artū-

ra Paulauską, Vilniuje — žurnalistą Vytautą Kvietkauską, kuris nugalėjo televizijos laidų vedėją Nijolę Ozelytę.

Ketvirtoje vietoje esantys konservatoriai vienmandatėje apygardoje laimėjo tik 1 įgaliojimą, o vienas jų vadovų, premjeras Andrius Kubilius, pralaimėjo LDDP atstovui Zigmantui Balčyčiui.

5 proc. proporcinėje sistemoje neveikusi Valstiečių partija vienmandatėse apygardose laimėjo 4 įgaliojimus, Centro sąjunga — 3, krikščionys demokratai — 2. Du atstovus Seime turės ir Lenkų rinkimų akcija. Vilniaus krašte laimėjo šios partijos atstovai Valdemaras Tomaševskis ir Gabrielius Janas Mincevičius.

Krikščionys demokratai pripažįsta savo pralaimėjimą

Vilnius, spalio 9 d. (BNS) — Lietuvos krikščionių demokratų partijos (LKDP) vienas vadovų, užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas pripažino savo partijos pralaimėjimą Seimo rinkimuose, tačiau dėl nesėkmės apkaltino giminingas krikščioniškas partijas.

„Atidedame savo Seimo ambicijas kitiems rinkimams“, pirmadienį spaudos konferencijoje sakė A. Saudargas.

Jis pareiškė, jog artimiausioje partijos tarybos posėdyje atsistatydins iš LKDP valdybos pirmininko posto.

Išankstiniais duomenimis, krikščionys demokratai naujajame Seime turės tik du atstovus — vienmandatėse apygardose išrinktus Algirdą Saudargą ir Petrą Gražulį.

Proporcinėje rinkimų dalyje LKDP, pirminiais duomenimis, surinko 3.08 proc. balsų

Pasibaigus balsavimui rinkimų į Seimą apygardose, didžiausias darbas laukia balsų skaičiavimo komisijų.

Seimo rinkimai buvo laisvi, sąžiningi ir teisingi

Vilnius, spalio 9 d. (BNS) — Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkas Zenonas Vaigauskas pirmadienį spaudos konferencijoje oficialiai paskelbė, jog sekmadienį surengti Seimo rinkimai laikomi įvykusia.

Išskyrus nedidelius nusišundimus dėl rinkimų agitacijos pažeidimų, šiuose rinkimuose, kuriuose būtų prieštasti anuliuoti rinkimų rezultatai, nenustatyta. VRK kol kas negavo ir skundų peržiūrėti rinkimų rezultatus tose vienmandatėse apygardose, kuriose kandidatai laimėjo nedidelę balsų persvarą.

Išankstiniais VRK pirmininko pateiktais duomenimis, naujajame Seime Algirdo Brazausko socialdemokratinė koalicija turės daugiausia — 51 įgaliojimą. Koaliciją sudaro LDDP, Lietuvos socialdemokratinė partija, Lietuvos rusų sąjunga ir Naujosios demokratijos partija.

Liberalų sąjunga pagal įgaliojimų skaičių užima antrąją vietą. Liberalai naujajame Seime turės 34 įgaliojimus. Iki šiol jie Seime turėjo tik vieną atstovą.

Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai) turės 29 įgaliojimus. Iki šiol jie Seime taip pat turėjo tik vieną savo atstovą.

Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) — 9 įgaliojimus. Iki šiol konservatorių frakcijoje Seime buvo 51 narys be Seimo pirmininko, kon-

servatorių vadovo Vytauto Landsbergio, kuris pagal Seimo statutą, jokiai frakcijai nepriklauso.

Visos šios politinės jėgos daugiamandatėje apygardoje surinko reikiamą balsų skaičių, kad gautų įgaliojimus pagal proporcinę rinkimų sistemą. Partijos turėjo surinkti 5 proc., o koalicija — 7 proc. balsų.

Balsų ribos neįveikė Lietuvos valstiečių partija, tačiau keturi jos atstovai laimėjo vienmandatėse apygardose. Vienmandatėse apygardose taip pat laimėjo trys save išsikelę kandidatai, tarp jų verslininkas Viktoras Uspaschik ir Centro sąjungos narys Kęstutis Glaveckas.

Trys partijos — Centro sąjunga, Lietuvos lenkų rinkimų akcija (LLRA) bei Lietuvos krikščionių demokratų partija — vienmandatėse apygardose iškovavo po dvi vietas. Po vieną vietą Seime turės penkios partijos: Lietuvos laisvės sąjunga, Nuosaukių konservatorių sąjunga, Krikščionių demokratų sąjunga, „Jaunosios Lietuvos“, naujųjų tautininkų ir politinių kalinių sąjunga bei Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga.

Nei daugiamandatėje, nei vienmandatėse rinkimų apygardose vietų negavo 11 iš 27 rinkimuose dalyvavusių partijų: Lietuvos tautininkų sąjunga, Lietuvos liaudies sąjunga, Lietuvos laisvės sąjunga, „Už teisingą Lietuvą“ (šios partijos vadovas Julius Velska buvo išsiskelęs pats save ir išrinktas vienmandatėje apygardoje), Lietuvos demokratų partija, Lietuvos laisvės lyga, Lietuvos nacionaldemokratų partija, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Lietuvos socialistų partija, Lietuvos teisingumo partija, Respublikonų partija ir Tėvynės liaudies partija.

Tačiau Z. Vaigauskas pažymėjo, jog kai kurie šių partijų nariai gali būti išrinkti į Seimą kitų partijų sąrašuose daugiamandatėje apygardoje.

Kol kas VRK yra žinoma tik kokios partijos ir kiek įgaliojimų iškovoję, tačiau išrinktų kandidatų pavardės paaiškės tik suskaičiavus populiarumo rezultatus.

VRK pirmininkas pažymėjo,

jog pirmą kartą rinkimai vienmandatėse apygardose vyko vienu ratu, ir tai, jo nuomone, padidino rinkėjų susidomėjimą ir jų aktyvumą balsuojant.

Bendras rinkėjų aktyvumas šiuose Seimo rinkimuose buvo 56 proc. Tai šiek tiek daugiau negu per praėjusius savivaldybių (54 proc.) ir 1996 metų Seimo rinkimus (53 proc.).

* **Konservatorių partijos prezidentui nariai** aptarė Seimo rinkimų rezultatus ir galimą politinių jėgų išsidėstymą naujajame Seime, tačiau susitikimą komentavo labai šyškiai. Iš Seimo pirmininko kabinete vykusio susitikimo išėjęs premjeras Andrius Kubilius teigė, jog konservatorių vadovybė nesvarstė galimybes prisidėti prie liberalų ir socialliberalų vadovybės. Konservatorių partijos pirmininko pavaduotoja Rasa Juknevičienė sakė nežinanti, kodėl konservatoriai turėtų paremti naujosios politikos bendrininkų renkamą koaliciją. Ji spėjo, jog konservatoriai tikriausiai liks opozicijoje, tačiau neatmetė galimybes, jog jie parems tuos vyriausybės sprendimus, kurie atitiks jų nuostatas, ypač integracijos ir transatlantinės struktūros srityje.

* **Socialdemokratinės koalicijos „Veikime kartu“** nariai, vadovaujami Algirdo Brazausko nenusiteikė likti „tylia opozicija“ ir įsitikinę, jog šiuo metu tik jie yra pajėgūs surinkti pastovią vyriausybę. Koalicijos vadovai pirmadienį džiugavo, jog per šiuos rinkimus „pasiekė to, ko siekė“. Lietuvos socialdemokratinė partijos vadovas Vytenis Andriukaitis tvirtino, kad rinkimus laimėjo socialdemokratinė Lietuva, kuri pasisakė už tas programas, kurios numato tam tikrą rinkos valstybinio reguliavimo sistemą. Koalicija žada pakviesti tuos deputatus, kurie atstovauja panašioms programinėms nuostatomis: Centro sąjungos, Valstiečių partijos ir Krikščionių demokratų sąjungos.

* **Lietuva „visiškai nusisuko nuo natūralios politinės raidos“**, sekmadienio vakarą pareiškė Lietuvos Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas. Anot jo, rinkėjai balsavo pagal išankstinę nuostatą, pasirinkdami nebuvusias valdžioje arba kai kuriąsias politines jėgas. Pasak R. Ozolo, įvyko tai, ko jis „labiausiai bijojo“.

* **Lietuvos valstiečių partijos (LVP) vadovas** Ramūnas Karbauskis neatmetė galimybes sudaryti valdanciąją koaliciją su socialde-

Politikos senbuviai traukiasi iš Seimo

Vilnius, spalio 9 d. (BNS) — Gana didelę patyrusių politikų dalis nesugebėjo atlaikyti naujų politinių jėgų konkurencijos ir nepateko į naująją Seimą. Parlamentaro kedės teks palikti ir kelių partijų pirmininkams.

Tarp tokių yra nepriklausomybės akto signatarai, tris kadencijas parlamente dirbę Tėvynės liaudies partijos pirmininkė Laima Andrikenė bei šios partijos narys Vidmantas Žiemelis, Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas ir vicepirmininkas Egidijus Bičauskas, krikščionių demokratų Algirdas Patackas, Demokratų partijos pirmininkas Saulius Pečiūnas, konservatorius Emanuelis Zingeris.

L. Andrikenė bei V. Žiemelis, kandidatavę tik vienmandatėse apygardose, nesugebėjo įveikti, atitinkamai, Liberalų sąjungos bei LDDP iškeltų kandidatų.

Centro sąjungai nepertopus 5 proc. ribos, R. Ozolas, ne-kandidatavęs vienmandatėje apygardoje, prarado visas vilstis patekti į Seimą. E. Bičauskas Vilniaus Justiniškių apygardoje pralaimėjo Liberalų partijos atstovui. Krikščionys demokratai A. Patackas nekandidavo vienmandatėje apygardoje, o jo partija taip pat nesurinko 5 proc.

S. Pečiūnas Kaišiadorių-Elektrėnų apygardoje pralaimėjo LDDP kandidatui. Jis buvo ir „Jaunosios Lietuvos“, naujųjų tautininkų ir politinių kalinių sąjungos sąrašė, tačiau ir ši partija liko už 5 proc. ribos.

E. Zingeris, buvęs 16-oje konservatorių partijos sąrašė vietoje, Seime nebedirbs, nes konservatoriai laimėjo tik 9 įgaliojimus.

Į naująją Seimą nepateko ir Nepriklausomybės akto signatarai, parlamento nariais buvę 1990-1992 ir 1996-2000. Tai — nuosaukių konservatorių Nijolė Ozelytė, konservatorius Liudvikas Sabutis bei krikščionys demokratai — dabartinis krašto apsaugos ministras

mokratinė koalicija „Veikime kartu“. Vyriausybėje, Valstiečių partija pageidautų turėti žemės ūkio ministro, o Seime — Kaimo reikalų komiteto pirmininko postus. Pasak R. Karbauskio, dauguma LVP ir socialdemokratinės koalicijos nuostatų dėl žemės ūkio sutampa, tačiau Lietuvos valstiečių partija skeptiškai vertina greitą Lietuvos įsijungimą į Europos Sąjungą.

* **Lietuvos laisvės sąjungos vadovas Vytautas Štuskas**, turėjęs ambicingų planų savo partijai naujajame Seime, atrodo jau susitaikęs su žymiai kuklesne vieta jame. Sekmadienį po balsavimo Kaune V. Štuskas sakė, jog „realiai mastant“, Seime gali būti 1-2 Laisvės sąjungos atstovai, išrinkti vienmandatėse apygardose. Prieš keletą mėnesių V. Štuskas, kuris šį pavasarį buvo išrinktas Kauno meru, spejo, kad jo vadovaujama Laisvės sąjunga turės naujajame Seime iki 30-ties vietų. Tačiau jis vylysi, kad po kelių metų, per kitus rinkimus, „tauta atsirinks“, ir tuomet ateisias jo partijos laidas.

Česlovas Stankevičius, buvęs ministras pirmininkas Albertas Šimenas ir Jonas Šimenas. N. Ozelytė sostinės Naujamiesčio apygardoje pralaimėjo Naujosios sąjungos atstovui Vytautui Kvietkauskui. L. Sabutis, esantis konservatorių sąrašo 15 vietoje, nepateko į Seimą pagal sąrašą bei vienmandatėje Ignalinos-Svenčionių apygardoje pralaimėjo LDDP pirmininkui Česlovui Juršeniui.

Č. Stankevičius bei J. Šimenas vienmandatėse apygardose pralošė Liberalų sąjungos atstovams. A. Šimenas, kandidatavęs Vilniaus Naujamiesčio apygardoje, pralaimėjo socialliberalui V. Kvietkauskui.

Į naująjį Seimą nepateko ir dvi kadencijas Seime dirbę moderniuoju krikščionių demokratų vadovas Vytautas Bogušis, partijos „Socialdemokratija 2000“ vadovas Rimantas Dagys bei nuosaukių konservatoriai Elyvra Kunevičienė ir Kęstutis Skrebyš.

V. Bogušis, buvęs 11-tas Centro sąjungos sąrašė, Senamiesčio apygardoje pralaimėjo liberalai Daliai Kutraitei. E. Kunevičienė Lazdynų apygardoje neįveikė liberalo Gintaro Steponavičiaus. R. Dagys, kurio partija „Socialdemokratija 2000“ surinko mažiausią balsų iš visų Seimo rinkimuose dalyvavusių koalicijų bei partijų, Kaišiadorių-Elektrėnų apygardoje pralaimėjo LDDP atstovui.

* **Sekmadienį Seimo rinkimuose** Lietuvos ambasadoje Maskvoje balsavo 229 Lietuvos piliečiai. Kaip sakė ambasados konsulinio skyriaus viršininkas Gintaras Ronkaitis, rinkėjų aktyvumas Maskvoje buvo vidutiniškas. Jo teigimu, į rinkėjų sąrašus ambasadoje įtraukti apie 1,000 Maskvoje gyvenančių lietuvių. Lietuvos generaliniame konsulate Sankt Peterburge balsavo 86 Lietuvos rinkėjai.

* **Rinkėjai per šiuos Seimo rinkimus buvo labai aktyvūs** — paštu per keturias dienas iš viso balsavo 82,692 rinkėjai. (BNS)

* **Lietuvos liberalų sąjungos rinkimų programa** yra geriausiai įgyvendinama, mano politikos žinovai. Tai rodo politikos savitrašio „Atgimimas“ surengta 70-ties Lietuvos politologų ir politikos apžvalgininkų apklausa, kuri atlikta kartu su Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutu. Paklausti, kurios partijos siūloma veiksmų programa laimėjus Seimo rinkimus ir turint tikrą įtaką valdymui, yra tikroviausiai įgyvendinama, 14 politikos žinovų nurodė, jog tai Rolando Pakso vadovaujamos Lietuvos liberalų sąjungos programa.

* **Seimo rinkimų Internet'o svetainėje „Balsas“** bus pateikiama naujausia informacija apie balsavimo rezultatus. Svetainė, kurios adresas: www.balsas.lt, pristato telekomunikacijų bendrovę „Omnitel“. (BNS)

KALENDORIUS

Spalio 10 d.: Butautė, Danielius, Gilydas, Jogaudas, Pranciškus.

Spalio 11 d.: Daugydė, Germanas, Kvirnas, Rimgaudas, Valius, Zinaida (Zina). Kolumbo diena (JAV).

VAIKAI/CHILDREN KOMITETAS

Komitetas įsteigtas 1999 m. lapkričio mėn. Komiteto tikslas: siekti, kad kiekvienas Lietuvos apleistas vaikas ar vaikas našlaitis rastų jį mylinčią šeimą ir būtų joje įvaikintas. Padėti įvaikinti Lietuvos ir Amerikos lietuviams įvaikintus Lietuvos vaikus.

Vaikų teisių odiseja

Šeimų sistemos problemos Lietuvoje yra visiems žinomos. Jų dimensija galbūt mažiau žinoma. Pagal Vaikų teisių tarnybą, nedarnios (asociacijos) šeimos turėjo 36,856 vaikus. Šių metų pradžioje 14,126 vaikai buvo netekę tėvų globos.

Daugelis tų vaikų užauga be šeimos gyvenimo sąlygų, be tiesiogio tėviško auklėjimo ir meilės. Pasiekę pilnametystumą, šie jaunuoliai atsiranda gatvėje be emocinio, moralinio ir dažnai be jokio mokyklinio paruošimo gyvenimui.

Tuo pat metu yra šimtai bevaikių ar mažavaikių šeimų, kurios desperatiškai ieško įvaikinimo galimybių. Grubiai išsireiškiant yra prekę ir yra pirkėjai. Kodėl jų negalima vienu su kitais suvesti? Čia ir prasideda įvaikinimo teisių odiseja.

JAV LB Socialinių reikalų tarnyba, norėdama padėti šioje komplikuojuose situacijoje, 1999 m. lapkričio mėn. įsteigė komitetą „Vaikai“. Tikslu, kad kiekvienas Lietuvos apleistas vaikas ar našlaitis rastų jį mylinčią šeimą ir būtų joje įvaikintas, ir padėti Lietuvos bei Amerikos lietuviams įvaikinti tokius vaikučius.

Komitetas susideda iš Lietuvos ir Amerikoje šiais reikalais suinteresuotų asmenų:

Amerikoje: Alė Keželiene, pirmininkė; Birutė Jasaitienė, adv. Robertas Keželis, Gražina Liautaud, adv. Regina Narušienė.

Ir Lietuvoje: Dalia Mieželiene, dr. Nijolė Saniukienė, Česlovas Stonys, Regina Švobienė, dr. Giedrė Žilinskienė.

Problemos buvo keleriopos — įvaikinimo sistema buvo neorganizuota, buvo daug galimybių ją piktinaudoti, vaikų interesai buvo tapę trečiaeiliais, o administratyvinės įvaikinimo problemos buvo begalinės. 1999 metų pabaigoje komiteto „Vaikai“ nariai pradėjo aktyvią veiklą įtaigoti Lietuvos vyriausybės įstaigas įvaikinimo procesą normalizuoti ir praskaidrinti.

Darbas prasidėjo pralaimėjimu — 1999 metų ale, komiteto pirmininkei Alė Keželienei lankantis šiais reikalais Lietuvoje, Seimas pateikė prezidentui V. Adamkui įvaikinimo įstatymo pataisas. Šios pataisos dar labiau apsupkino įvaikinimo galimybes ir efektyviai užtikrino, kad vaikai ir toliau liks be progos užaugti juos mylinčiose šeimose. Susitikimai su prezidentu V. Adamkum ir Seimo pirmininku V. Landsbergiu šių įstatymo pakeitimų nepakeitė. Jie abu suprato šios problemos svarbą bei reikalą įvaikinimo sistemą centralizuoti ir praskaidrinti. Abu pritarė, kad būtina įsteigti įvaikinimo tarnybą, kuri turėtų vienintelį tikslą — užtikrinti teisią ir vaikų gerovę suinteresuotą įvaikinimo sistemą.

Prezidentas V. Adamkus šio

reikalo neapleido ir š.m. spalio 10 d. sudarė darbo grupę peržiūrėti įvaikinimo bei šeimų teisių grupę, peržiūrėti įvaikinimo ir šeimų teisių įstatymus ir siūlyti jų tobulinimus. Komitetas „Vaikai“ savo keliu pasiūlė kelias sugestijas šių įstatymų patobulinimui.

Prezidento sudarytą darbo grupę sudarė šie asmenys: Toma Birmontienė, Vilija Alekšaitė-Abramkienė, Aušra Kurienė, Audra Mikalauskaitė, Danutė Putrimienė, Gintautas Sakalauskas, Violeta Siviliavienė, Juozas Žilys.

Taip pat, kaip ekspertai, dalyvavo Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas K. Ramelis ir Lietuvos Aukščiausiojo teismo teisėja J. Stripeikienė. Vasario 14 d. darbo grupė pateikė savo pasiūlymus, kuriuos prezidentas kovo mėnesį pateikė Seimui, kaip įvaikinimo ir šeimų teisių įstatymų papildymus. Seimas šias pakaitas priėmė ir išformalios pusės įvaikinimo sistema yra patobulinta.

BALFO DARBYMETĖ

Spalio mėnuo yra įprastinis BALFO mėnuo, nes BALFas nuo savo įsteigimo (1944m), spalį pasirinko, kaip tinkamiausią metų laiką metiniam vajui.

Jau sujudę, sukruto visi BALFO skyriai, jų tarpe ir Cicero skyriaus darbuotojai. Jie beldžiasi į kaimynų duris, prašydami aukoti Lietuvoje varge esantiems. BALFas šelpia daugyvaikės šeimas, ligonius, invalidus, Sibiro tremtinius ir kalinius, moksleiviją, vargšų valgyklą Vilniuje, kuriai perėjais metais grynais pinigais pasiuntė 101,000 dol. Taip iš viso vargstantiems Lietuvoje pasiuntė per 300,000 dol. Be to, siuntinių (52,138 sv.) su suaukotois ir pirktais drabužiais, vaistais, medicinos ir mokyklų reikmenimis bei pan. Suvalkų trikampio lietuviams — 960 siuntinių. Nepamiršti ir kituose kraštuose vargstantieji lietuviai.

Cicero skyriaus darbuotoja Eleonora Radvilienė savo iniciatyva renka drabužius su-

Rugpjūčio 1 dieną buvo patenkintas dar vienas svarbus „Vaikai“ komiteto pageidavimas — prie Socialinės apsaugos ir Darbo ministerijos įsteigta įvaikinimo tarnyba. Jai vadovauja Giedrė Žentelytė. Pagal turimą informaciją, ši įstaiga turės išimtinąs teises tvarkyti įvaikinimo reikalus. Tikimės, kad kitas žingsnis bus sudaryti valstybės masto įvaikinimui kvalifikuotų vaikų ir įvaikinti norinčių šeimų sąrašus. Šis žingsnis būtinas, kad įvaikinimo procesas nepasidarytų manipuliuojamas, neatsizvelgiant į geriausius vaikų interesus.

Komitetas „Vaikai“ toliau dės pastangas įvaikinimo procesą tobulinti ir gerinti. Komitetas taip pat tarpininkavo, ir toliau tarpininkaus, įvaikinimo reikalais tarp Amerikoje gyvenančių lietuvių ir atitinkamų Lietuvos vyriausybės įstaigų. Visais šiais reikalais galima kreiptis į „Vaikai“ komiteto pirmininkę Alė Keželiene, 1 East Schiller St. Apt. 20 D, Chicago, IL 60610. Tel. 312-751-0040, Fax. 312-751-9792.

Alė Keželiene
Pirmininkė

BALFO centro įstaigos darbuotojos Čikagoje (iš kairės): Donata Puodžiūnienė ir Laima Aleksienė.

RENGIAMAS „JAV LIETUVIAI“ II TOMAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo posėdyje, vykusiame Vilniuje rugpjūčio 15-20 d., tarp kitų projektų buvo pristatytas ir žinytas „JAV lietuviai“, kurį baigti rengti rūpinasi Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas. Vyriausiasis instituto redaktorius Antanas Raciš supažindino PLB seimo dalyvius su pradetu didžiausiu instituto leidiniu „Visuotinė lietuvių enciklopedija“ (jau maketuojamas I tomas, iš viso bus per 20 tomų). Greta rengiamų kitų šakinių enciklopedijų ir žinytų jis plačiau paaiškino žinyno „JAV lietuviai“ rūpesčius.

Surinkus gausią medžiagą žinytui: šimtus anketų Čikagoje ir straipsnius iš laikraščių, reikėjo keisti pradinį sumanymą. Visą sutalpinti į vieną knygą neįmanoma, todėl 1998 m. buvo išleistas tik I tomas (A-M), kuriame pateikta 2,004 biografijos su 1,037 portretais. Kitos biografijos (pusė jų parengtos), papildymai, pavardžių rodyklė liko II tomui. Leidybos institute pradėti tolesni II tomo rengimo darbai. Išleisti II tomas bus galima tik sukaupus aukų ir prenumeratorių lėšų, nes iš ankščiau Čikagoje surinktų pinigų nuo parengiamųjų darbų ir I t. išlaidų Lituanistikos tyrimo ir studijų centre pas prof. dr. Joną Račkauską yra likę tik 10,192 dolerių (žr. „Draugas“, 1999.04.13). Tikimasi paramos iš Lietuvių fondo ir prelato Juozo Prunskio fondo.

Dar pasirodžius I tomui, parsiųsindusieji jį rūpinosi antruoju ir siūlė paramą. Be ne pirmasis buvo čikagiešis visuomenės veikėjas Algis A. Regis, atsiuntęs 100 dol. čekį. Teigiamai žinyną vertino Kanadoje dirbantis kun. Juozas Butkus, žurnalistas Alfonsas Nakas, atsiuntęs jo rengėjams daug laikraščių iškarpų ir „Drauge“ raginęs remti tolesnį rengimą. I šio pavasario Leidybos institutu kreipimasi paramos netruko atsilipti dailininkė iš Čikagos Magdalena B. Stankūnienė. Savo velionio vyro Jono Gintauto atminimui pagerbti lankydamasi Vilniuje Leidybos institutui perdavė 5,000 Lt. Po 100 dol. čekius atsiuntė kun. Vincas Valkavičius iš Norwood, MA, Jonas Žukas iš Woodhaven, NY. Žinyno rengėjai taip pat dėkoja ir verslininkui Ph. D. Juozui Kazickui iš New York, už 250 dol. čekį. Šią vasarą sulaukta ir daugiau paramos: Milda Šatienė iš Westchester, IL, Ira G. Marks, Antanina Repšienė iš Čikagos paskyrė žinynei po 100 dol. ir užsisakė II tomą. Parėmė žinyną taip pat ir Alfonsas Šešplaukis iš Čikagos. Leidybos instituto direktorius Rimantas Kareckas visiems

rėmėjams nuoširdžiai dėkoja. Reikia tikėtis, kad grįžę iš vasariščių jį pavyzdžiui paseks ir daugiau tautiečių. Visų žinyno rėmėjų pavardės bus paskelbtos II tome. Priimamos ir tikslinės aukos savo mirusiųjų artimųjų atminimui pagerbti. Auka žinynei — nenykstantis paminklas, ypač vertingai papildantis atmenamųjų įdetas žinyne biografijas.

Suprantama, kad I tome gal

liko ir praleistų lietuvių bei nu-

sipelnusių ar JAV visuomenės

gyvenime, moksle pasi-

reikusių veikėjų, dirbusių po

Antrojo pasaulinio karo. Pra-

šytume juos arba artimuosius

atsiųsti biografijas. Pagal

galimybę įdėsime į papildomų

skyrių.

Leidybos institutas dar turi

žinyno I tomo egzempliorius.

Norintieji gauti jo prenume-

ratoriai siuntinio išlaikoms

turėtų atsiųsti 10 dol., o ne-

prenumeravusieji — 35 dol.

čekį.

Laiškus, II tomo prenumera-

to su atsiuntimu čekį 35 dol.,

aukas bei papildymus prašo-

me siųsti šiuo adresu su už-

rašu „Žinynei JAV lietuviai“:

Mokslo ir enciklopedijų leidy-

bos institutas, L. Asanavičiū-

tės 23, LT 2050, Vilnius Lietu-

va (Lithuania).

Redaktorius

dr. Antanas Balašaitis

SVEIKATOS KLAUSIMAI

ERKĖS ĮKANDIMAS — LIMO LIGA (2)

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

Limo liga sukelia *spirochete Borrelia burgdoferi*.

1. Dažniausiai Amerikoje

— gyvyje perduodama.

2. Žmogų užkrečia erkė —

Ixodes ticks.

3. Baltoji pelė ir baltuode-

gis briedis ar elnias yra di-

džiausi tos spirochetos gyvu-

liniai sandėliuotojai.

Gydymas. Geriausi vaistai

— *tetracycline* 600 mg kas 6

val. per 10 iki 30 dienų.

Pakaitomieji vaistai: *Amo-*

xyciline ar *erythromycin*, *noos-*

tetral medicine prieš uždegimą

duotini nusiskundžiant.

Sekimas

1. Kiekvienam asmeniui sa-

uomai, priklausomai nuo ligos

stadijos.

2. Nekomplikuotu atveju,

kas savaitę pas gydytoją.

3. Komplikuotu atveju, ligo-

ninėje ligonis kasdien stebi-

mas.

Gydymas. Gydoma priklaus-

omai nuo ligos stovio: vais-

tais, maistu ir paciento apsi-

svietimu.

Vaistai

1. Tetracycline, 500 mg. per

burną keturis kartus per die-

na — kas 6 val., ar *doxycy-*

line 100 mg per burną dukart

per dieną — kas 12 val., ar

Amoxicilline 250 iki 500 mg

per burną tris kartus dienoje —

kas 8 val., *erythromycin* 250

mg per burną keturis kartus

per dieną — kas 6 val., duoti-

na dėl:

a. *Erythema migrans* (10-20

dienų);

b. Pirmo laipsnio AV — blo-

kas (10-20 dienų);

c. Šanarė — artritas (30

dienų);

d. *Acrodermatitis atrophica-*

cans (30 dienų);

e. Veido nervo paralyzius —

Bells palsy (30 dienų).

2. *Cetrixone* (Rocephin), 2

mg į veną kasdien ar penicil-

lin G,20 milijonų vienetų pa-

dalinius į šešias dozes į veną

per vieną dieną dėl:

a. nervinės ligos, kitokios

negu veido paralyzius (Bells

palsy — 14 dienų);

b. didelio laipsnio AV blokas

(14 dienų);

c. nuolatinis artritas — (14

dienų);

Maistas. Jei nėra ypatingo

prieštaravimo, maitinkis re-

guliu maistu. Gali būti rei-

skaldas maitinti per nosį į

skrandį įvesta zarnele.

Veikla. Judėti kai paken-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisydo nuo žurnalo. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA

166 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. 312-337-1285

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

Tel. 708-636-6622

4149 W. 63rd St.

Tel. 773-735-7709

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9985

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už

preinamą kainą. Pacientai primami

absoliučiai punktualiai. Susitarimai

kalbėti angliai arba lietuviškai.

ANTANAS DUNDZILA

Sekmadienio ankstyvą popietę Lietuvos ambasadoje už Seimo kandidatų pabalsavus, maloniai pasikalbėti sutiko Washington šiuo metu dirbančios Rinkiminės komisijos pirmininkas. Juo yra Darius Degutis, ambasadoje turintis ministro-patėrejo pareigas. D. Degutis vizitine kortelėje įrašyta: Minister Counselor, Deputy Chief of Mission.

Nors mūsų pokalbis vyko laisvu klausimų-atsakymų būdu, tačiau ministro Degutis pasisakymų čia nebuvo, bet, kiek įmanoma tiksliau, juos atpasakiosiu. Taip pat, nebandant konkuruoti su internetu ir tikintis, kad šis rašinys pasirodys porinkiminės savaitės laikotarpyje, pokalbyje lietuviams bendresnius, rinkimų pravedimo klausimus, kurie „Draugo“ skaitytojams gali būti įdomūs.

Lietuvoje Seimo rinkimus suorganizavo ir praveda Vyriausioji rinkiminė komisija. Tai nepriklausoma, įstatymu įkurta įstaiga, rinkimų rezultatų turinti teisę skelbti savo vardą. Lygiagrečiai Lietuvos apygardose bei apylinkėse veikia rinkiminės komisijos, priklausančios vyriausiajai komisijai. Taip pat lygiagrečiai užsienyje rinkimų metu esantiems Lietuvos piliečiams reikiamose vietovėse yra įkurtos rinkiminės komisijos. Jungtinėse Amerikos Valstijose šiuose rinkimuose jų yra šešios. Kokioms nors vyriausios ar vyresnės komisijos JAV-se nėra, jos visos surinktus duomenis skaitčius vietoje ir pirmadienį siųs į Vilnių. Pagal įstatymą, užsienyje balsavimo būstinės privalo būti atidarytos sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Kaip žinoma, naudojant 1997-1998 m. prezidento rinkimų sąrašus, Amerikoje buvo galima balsuoti ir korespondenciniu būdu. Washington komisija buvo sudaryta iš pirmininkaujancio Dariaus Degutis, kuris darbuojasi su ambasados pareigūnais Rolandu Kačinsku ir Rolandu Kriščiūnu.

D. Degutis panašias pareigas yra ejęs Danijoje 1992 m. Seimo rinkimuose. Jis pasidžiaugė, kad balsavimo procedūra vis tobulėja, kas aiškiai patvirtina valstybės sugebėjimą tvarkytis. Suprantama, kad sekmadienio 1 val. p.p. prognozuoti buvo sunku, tačiau jis manė, kad šiuose rinkimuose Amerikoje iš viso balsuos maždaug 3-4 tūkstančiai Lietuvos piliečių. Vašingtone iš viso laukiama iki 500 balsų. Savaimė suprantama, daugiau

sia balsuotojų bus Čikagoje bei apylinkėse. Visi užsienyje esantieji balsuotojai vienamandatiniams balsavimui yra priskirti Vilniaus Naujamiesčio rinkiminei apygardai. Tos apygardos vienamandatinių kandidatų sąrašą su 10 kandidatų rugsejo 28 d. yra paskelbęs „Draugas“. Viso šiuose rinkimuose veikia 71 apygarda. Visos apygardos yra dar padalintos į apylinkes. Pilnas daugiamandatinių kandidatų sąrašas yra toks ilgas, kad jo tik dalis tilpo balsavimo lapelyje. Norint atskirti kandidatus išsiskirti, reikėjo žiūrėti atskirame, didokioje lentelės skelbiamame sąraše. Tai suprantama, nes jei partija būtų norėjusi išstatyti bent po vieną kandidatą kiekvienoje rinkiminėje apygardoje, tai jau tai partijai būtų prireikę net 71 vietos. Nesismulkinant statistikoje, lontoje buvo partijų su labai ilgais sąrašais, buvo ir su trumpesniais.

Apskritai mūsų ambasada buvo gražiai, tvarkingai pasiruošusi balsavimui, viskas sklandžiai, maloniai vyko. Ministras Degutis paminėjo, kad balsavimo duomenis galima sekti interneto dvejose svetainėse: Respublikos Seimo — www.lrs.lt ir specialioje balsavimo svetainėje — www.balsas.lt

Dabar dar kelios mintys, sugrįžus namo, vis įjungiant kompiuterį ir tikrinant internete skelbiamus duomenis.

Nors galutinių suvestinių neturime, tikslėms rinkimų vaizdą galima suminėti, kas buvo žinoma sekmadienio vakare. Seimo rinkimuose iš viso galėjo dalyvauti 2,650,000 rinkėjų, iš kurių 52 proc., t.y., maždaug 1,378,000, balsavo. JAV gyvenantiems lietuviams ypač įdomu turėtų būti Naujamiesčio apygardos statistika, nes į Naujamiestį eis visi mūsų balsai. Naujamiestyje balsuoti teisę turėjo 36,500 asmenų, iš kurių, balsavimo būstinėms užsidarant 7 v.v., buvo balsavę 60 proc., arba 21,900. Imant dėmesin Amerikoje laukiamą 3-4 tūkst. balsuotojų skaičių, vis tik tenka manyti, kad, jei pvz., mūsų balsai būtų sutelkti keliems kandidatams ar kelioms partijoms, jie sudarytų apie 20 proc. Su tokiu rinkėjų nuosimčių apygardoje rimti kandidatai gal net keliais blusą į Maskvą vartytų...

* „Lietuvos paštas“ išleido į apyvartą pašto rinkinį, skirtą M. K. Čiurlionio 125-osioms gimimo metinėms. Rinkinio vertė — 4 litai. (Elta)

Po „Draugo“ koncerto Mother McAuley salėje — programos atlikėjai, rengėjai ir svečiai. Iš kairės: Vaclovas Momkus, dr. Vitalija Vasaitienė, Elena Bariene, solistė Irena Milkevičiūtė, sol. Mindaugas Žemaitis, Stasys Baras, muz. Alvydas Vasaitis, Algirdas Brazis, Margarita Momkienė, Aldona Brazienė, „Draugo“ leidėjų vykdomoji pirmininkė Marija Remienė, Jono Kuprio nuotrauka.

PERMAINŲ BUS IDOMI, BET NEBŪTINAI GERŲ

Vilnius, spalio 9 d. (Elta) — Ketvirtosios kadencijos Seimą išrinkusios Lietuvos laukia idomūs, bet nebūtinai teigiamai prasme, pirmieji porinkiminiai metai, sakė „Laisvosios Europos“ radijo apžvalgininkas Kęstutis Girmius, komentodamas paskelbtus išankstinius Seimo rinkimų rezultatus.

Nepaisant to, kad daugiausiai — 51 vietą — naujajame Seime iki šiol užsitikrino Algirdas Brazauskas socialdemokratinę koaliciją, apžvalgininkas linkęs manyti, kad galimybė sudaryti vyriausybę turės dvi naujojo sparno jėgos — Lietuvos liberalų sąjunga kartu su Naująja sąjunga.

Nors tradiciškai vyriausybę sudaro partija, laimėjusi daugiausiai balsų, apžvalgininkas siūlė nepamiršti, kad liberalai ir Naujoji sąjunga taip pat ejo į rinkimus kaip neformali koalicija. Šiuo atžvilgiu jie surinko daugiau balsų, pabrėžė K. Girmius. Jis linkęs pabrėžti ir labai aiškią prezidento nuostatą — valstybės vadovas jau seniai neslėpdamas remė Rolando Pakso liberalus, o kai savivaldybių rinkimuose gerai pasirodė Artūro Paulausko partija, prezidentas ir jam skubiai pasiūlė savo palankumą, prisimena K. Girmius.

R. Pakas bei A. Paulauskas pirmadienį buvo pirmieji partijų vadovai, kuriuos prezidentas pakvietė į susitikimą prezidentūroje po įvykusių rinkimų. Apžvalgininko teigimu, šis ženklas taip pat rodo, kad jiems bus suteikta teisė sudaryti vyriausybę ir... kad Lietuvai teks „aiškiai silpna valdžia“.

„Jei R. Pakas taptų premjeru, tai įsivaizduoju, kad jis

bus toks, koks buvo prieš tuos šešis mėnesius, kai vadovavo ministrų kabinetui — ganėtinai neryžtingas“, sakė K. Girmius. Jo žodžiais, kiti liberalai taip pat neturi didesnės patirties, o Naujoji sąjunga patyrusių žmonių jiems neduos, nes pati jų irgi neturi.

Tokios vyriausybės problema gali būti ta, kad nebus ryškaus vadovo. Apžvalgininko nuomone, R. Pakas neturės tiek politinės valios, kad pajėgtų vadovauti koalicinei vyriausybei. Be to, liberalų ir NS vis tiek liks bent du sparnai, nes jų politika ūkio klausimais labai griežtai skiriasi.

A. Brazauskos žmonės vykdomojoje valdžioje K. Girmius linkęs laikyti labiau patyrisiais. Tačiau jis nežino, ar tokiomis sąlygomis A. Brazauskas norėtų būti premjeras, jo sparno pergalė nėra absoliuti — būtų sulipdyta pusiau mažumos arba neaiškių daugumos vyriausybė. „Ir vis tiek jie turi didesnę patirtį, galėtų remtis senaisiais kadrėmis“, sakė K. Girmius.

Be to, A. Brazauskos socialdemokratinę koaliciją yra drausminga partija, ir tai K. Girmius laiko dar vienu neabejotinu jos pliusu. Jei ši koalicija rinktų vyriausybę, nebūtų jokių vidaus ginčų, jei būtų padaryti sprendimai, visi koalicijos nariai tos linijos laikytųsi, vyrautų kolektyvinė drausmė, sakė K. Girmius.

Anot jo, per ankstesnius rinkimus rezultatai daugiamandatėje ir vienmandatės apygardose būdavo tiesiogiai proporcingi. Šis idomus pasikeitimas aiškiai rodo savotišką rinkėjų brandą, teigia K. Girmius.

SAVIVALDYBĖS TEIKS VISAS PASLAUGAS

Lietuvoje įsteigtos naujos savivaldybės dar šiais metais turės savo policijos komisariatų, darbo biržos, o kitamet — ir „Sodros“ skyrius.

Jeigu bus suteiktos tinkamos patalpos, Valstybinė mokesčių inspekcija išpareigoja vietoje aptarnauti gyventojus. Ateityje numatoma įdiegti ir naują šių savivaldybių telefonų numeravimo sistemą.

Pagal kovo mėnesį priimtą Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų nustatymo įstatymą, Lietuvoje buvo įsteigtos penkios naujos savivaldybės — Elektrėnų, Kalvarijų, Kazlų Rūdos, Pagėgių ir Rietavo, o panaikinta Marijampolės rajono savivaldybė.

Nuo spalio 1 d. vidaus reikalų ministro įsakymu šiose savivaldybėse pradės veikti policijos komisariatai. Kartu su jais bus įsteigti ir Tarymų bei Migracijos departamentai, taip pat priešgaisrinę gelbėjimo tarnybų padaliniai. Teismų ir prokuratūros padalinių jėgos nebus.

Teritorinės darbo biržos visose savivaldybėse jau įsteigė klientų aptarnavimo punktus, kuriuose bedarbiams bus teikiamos visos įstatymais numatytos paslaugos.

Draudimo įmokų apskaitos bei pensijų ir pašalpų specialistai priiminės dokumentus, reikalingus pensijoms ir pašalpoms gauti, aptarnaus draudejus ir apdrauštuosius, teiks konsultacijas. (Elta)

* Lietuvos gamtos saugos projektams įgyvendinti per 15 metų kasmet reikėtų maždaug po 200-250 mln. litų, o pernai aplinkosaugai teko tik apie 50 mln. litų. (Elta)

Danutė Bindokienė

Lietuvių Bendruomenė: veikla ir spauda

Nuo rugsejo pradžios JAV Lietuvių Bendruomenė (arba, tiksliau sakant — LB Kultūros taryba) paskelbė lietuviškos spaudos vėją. Tai ne vien skambūs žodžiai: jūs darykite, o mes jums papuosime. Žodžiai buvo sutvirtinti konkrečia parama, Lietuvių fondo suteikta Kultūros tarybai, įgalinanti užsiprenumeruoti lietuvišką laikraštį ar žurnalą papiginta kaina. Ši lengvata teikiama tik naujiems skaitytojams ir tik iki šių metų pabaigos. Papiginimas gan stambus, todėl tie, kurie iki šiol vis dėlė lietuvišką spaudą skaityti, pasiteisindami lėšų stoka, jau negali skųstis.

Ar iš esmės ši parama lietuviškai spaudai duoda konkrečios naudos, sunku pasakyti, nors į dienraščio „Draugo“ skaitytojų eiles vis tik įsijungia keliadesimt naujų prenumeratorių. Deja, didžioji jų dalis prenumeratos jau nebeatnauja. (Gal laukia kitokių papiginimų, taikomų jau antramečiams skaitytojams?)

Siaip lietuviškos spaudos reikalais daugiausia rūpinasi jos leidėjai ir, be abejojimo, skaitytojai, kurie sukaupia net milijoninius fondus, kad tik toji mūsų spauda turėtų šviesesnės, ilgesnės ateities perspektyvas. Daug paramos sukaupia įvairiais vajais ir renginiais (pvz., praėjusį sekmadienį įvykusi iškilniųjų Lietuvos operos solistų Irenos Milkevičiūtės ir Mindaugo Žemaitio koncerto Čikagoje). Bet šie renginiai pateikiami taip pat iniciatyva pasižventusių žmonių, kurie tiki, kad lietuviška spauda būtina reikalinga mūsų tautinei tapatybei ir jos gyvybei palaikyti.

Vis tik pasitaiko ir gražių išimčių. Viena tokių — praėjusį savaitgalį Cleveland, Ohio, Lietuvių Bendruomenės apylinkės pastangomis suruoštos tradicinės Lietuvių dienos, kurių metu iškilmingai paminėtas savaitraščio „Dirva“ 85-asis gimtadienis.

Oficialiai „Dirvą“ leidžia „Vilties“ draugija, kurią šiuo metu sudaro pirm. Algirdas Matulionis, dr. Viktoras Stančius, Vilija Klimienė, o laikraštis iš esmės priklauso Amerikos Lietuvių tautinei sąjungai. Kaip ir kai kurie kiti mūsų laikraščiai, keičiantis redaktoriams ir skaitytojams, pastaruoju metu jau prarado savo „griežtą partinę ar ideologinę liniją“, taip ir „Dirvoje“,

purenamoje vis kitų žmonių (ketvirtį metų „Dirvą“ redaguoja iš Lietuvos pakviestas dr. Jonas Jasaitis), jau gero kaimo nublukusios vadinamųjų „tradicinių tautininkų“ žymės. O vis tik laikraštis, kas savaitę leidžiamas Clevelande, yra vertas dėmesio ir skaitytojų paramos.

„Dirva“, kaip ir kiekvienas kitas lietuviškas laikraštis, išeinantis toli nuo Lietuvos — nuo paties seniausio (tai „Tevynė“, gyvuojantis daugiau kaip 100 metų) ir vėliausio (dar nei metų amžiaus nesulaukusio „Amerikos lietuvių“), yra svarbus įnašas į užsienio lietuvių kultūros vertybių lobyną. Kazkada — iš tikrųjų dar nelabai seniai — tų lietuviškų laikraščių buvo daug daugiau: ir savaitraščių, ir dienraščių, ir „mėnraščių... Verta pažymėti, kad dabar teliu vienas vienintelis dienraštis — „Draugas“.

„Dirvos“ sukaktį sveikino miesto ir Ohio valstijos savivaldybės atstovai, džiaugėsi ir lietuviai sveikintojai. Verta paminėti, kad vietinis laikraštis „The Plain Dealer“, kuris dažnai pamini lietuviams svarbius reikalus, šeštadienio laidoje (spalio 7 d.) skyrė vietos ir „Dirvos“ jubiliejui. Tik truputį keista — ir gaila — kad kažkas dienraščiui pateikė ne visai tikslią informaciją, arba straipsnio autorius William F. Miller tą informaciją savaip „suviskino“ (taip greičiausiai ir įvyko, nes ir Lietuvoje laikraščiai kaltintini kai kurių svarbių faktų „pasukinėjimu“ pagal savo užgaidas), paminėdamas laikraščio leidybą ir sukaktį šventei nelabai reikšmingus žmones ar faktus, praleisdamas, kas svarbu. Pasekmės: pagilinti nesutarimų sprūdžiai ir pažeistos ambicijos (tai mūsųose irgi ne naujiena).

Vis tik „The Plain Dealer“ ir apskritai vietinių amerikiečių dėmesys lietuviškam laikraščiui yra pagirtinas. O juo labiau sveikintinas Clevelando LB apylinkės valdybos, kuriai vadovauja energinga ir sumani pirmininkė Mylita Nasvytienė, užmojis suruošti „Dirvai“ gražią šventę. Kaip būtų puiku, jeigu daugiau LB apylinkių taip savo vietovėje leidžiama lietuviška spauda pasirodintų, ne vien švenčių ruošimu, bet ir prenumeratorių rinkimu, ypač minėtų papiginimų metu.

BIRUTĖS ODISĖJOS ORANGUTANGŲ KARALYSTĖJE

AURELIJA MITUZIENĖ

Nr.3

1971 metų rugsejį su kuprinėmis ant pečių Birutė ir jos vyras kanadietis Rod Brindamour išsirušė į tolimą ir nežinomą Borneo salą, kuri garšėjo džiunglių gilumoje tykančiais galvų medžiotojais, beribiais miškais, klampiomis pelkėmis.

Tai, kas vyko pirmaisiais metais, niekas negalėtų geriau papasakoti, kaip tai padarė pati Birutė savo knygoje „Rojaus atspindžiai“. Net, visko matė ir patyrė, vyrai prisipažino, kad šurpo, skaitydami pasakojimą apie jaunos gražios moters pasiaukojimą, kancias ir dvasios stiprybę.

Iš pradžių buvo orangutangų stebėjimas, jų įpročių, gyvenimo būdo ir elgsenos tyrinėjimas. Atsiskleidė šurpi tikrovė — orangutangai baigia išnykti, nes juos be gailėsčio

žudo žmonės. Buvo madinga laikyti namuose mažą beždžionuką, lyg mūsųose šunytį. Kadangi orangutangų patelės savo mazylių nepaleidžia mažiausiai ketverius metus jos buvo sadiščiškai žudomos, o jaunikliai atplėšiami ir pardavinėjami.

Žutūt reikėjo sustabdyti prekybą orangutangais. Taip Birutės ir Rod įkurtame reabilitacijos centre atsirado pirmieji, iš gyventojų konfiskuoti, nelegaliai laikyti gyvūnai. Jų kasmet buvo vis daugiau. Vėl pripratinti prie miško, jie būdavo paleidžiami į laisvę.

Bintis, Frederikas, Janytė...

Gyvenant tarp orangutangų, gimė sūnus Bintis, pavadintas jauną šeimą sunkiu lai-

ku parėmusio vietinio gyventojų vardu.

Legendinis profesorius B. Leakey buvo teisus — tik moterys gali išverti ir prisitaikyti gyventi laukinėmis džiunglių sąlygomis tarp gyvūnų. Rod Brindamour neišlaikė — pabėgo su savo sūnais aukle indoneziečių į patogų ir ramų amerikietišką būstą. Tik Birutė žinojo, kaip skaudu ir sunku buvo skirtis su trimečiu sūnumi. Bet, aplink save matydamas vien orangutangus, berniukas vis labiau ėmė mėgdžioti jų elgseną, veido mimiką, pamėgo laiptoti į medžius. Apsilankęs psichologas patarė Binti išvežti.

Dabar, žiūredamas į ramų, santūrų 23 metų vaikną, net neįtartum, kad jis kažkada elgėsi kaip beždžionukas. Tik meilė orangutangams išliko — jis švelniai ir rūpestingai juos prižiūri, kasmet atvažiuodamas patalokininkauti į išsiplėtusį ir išaugusį reabilitacijos centrą. Jaunystėje Birutė buvo įsi-

kinusi, kad Zemeje žmonių ir taip yra per daug, todėl ji su Rod planavo vaikų visai neturėti. Likimo ironija — po skyrybų ir pakartotinių vedybų Rod turi dar tris vaikus, o Birutė du — Frederiką ir Džeinę, motinutes Filomenos švelniai vadinamą Janytę.

Ne tik žmonės gali išmokyti gyvūnus kai kurių veiksmų. Nežinia, kiek Birutėi turejo įtakos pasižventusių savo jaunikiams orangutangų patelių gyvenimas, bet Birutė savo vaikus myli ta tikrąja besąlygine motinos meile, kuri nyksta, plintant moterų emancipacijai. Motinai jie — patys geriausi vaikai, kuriems ji stengiasi skirti kuo daugiau laiko ir šilumos.

Pirmoje vietoje — orangutangai

Greta profesorės studentų Simon Frazer universitete Kanadoje, greta trijų jos vaikų ir dajakų kilmės vyro Pak Bohapo, kurį su lietuvaite sieja tarpusavio meilė ir pagarba,

pagrindinę vietą Birutės gyvenime visgi užima orangutangai.

— Jei man reikės rinktis

tarp draugų ir orangutangų — pirmoje vietoje bus orangutangai. Jei reikės rinktis tarp orangutangų ir manęs — velgi

pirmenybę teks orangutangams. — karštos diskusijos metu Tarptautiniame orangutangų fonde tvirtino Birutė. (B.d.)

Ekspedicija į džiungles.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

PILIGRIMINĖ KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

Šie, Jubiliejiniai, metai pažymi 2000 metų po Kristaus gimimo. Tai laikas susikaupti, pamąstyti, kokią įtaką savo trumpu gyvenimu Kristus padarė pasauliui ir kaip jis veikia pasaulį, einantį į trečiąjį tūkstantmetį. Kyla klausimas, kur ir kaip švęsti Jubiliejinius metus? Popiežius skelbė, kad „Didysis Jubiliejus tuo pačiu metu bus švenčiamas Romoje, Jeruzaleje ir viso pasaulio vietinėse Bažnyčiose“ (Popiežius Jonas Paulius II, Apaštalinis Laiškas Trečiajam tūkstantmečiui artėjant, 55). Lietuviai jau dalyvavo keliose jubiliejų šventėse. Kovo ketvirtą dieną, tai Šv. Kazimiero diena. Romoje buvo švenčiama lietuviams skirta Jubiliejinė diena. Šv. Petro bazilikoje lietuviai maldininkai, kunigai ir vyskupai iš Lietuvos bei iš užsienio kartu meldėsi Romoje už Lietuvos kelią naujajame tūkstantmetyje. Liepos mėnesį Lietuvos jaunimas šventė jubiliejinius metus Vilniuje Lietuvos Jaunimo Dienų metu. Rugpjūčio mėnesį lietuviai važiuojo į XV Pasaulio jaunimo dienas, vykusias Romoje. Dar viena galimybė švęsti Jubiliejų bus lapkričio mėnesį. Lietuvos Vyskupų Konferencijos 2000 metų Jubilėjaus komitetas ruošia piligriminę kelionę į Šventąją Žemę, Izraelį, Jėzaus gimtinę. Maldininkai iš Lietuvos, lydimi vyskupų ir kunigų, Nazareto bazilikai dovanos keramikinę Aušros Vartų Marijos kopiją. Tai dailininkės Jolantos Kvašytės darbas. Šis paveikslas visą spalio mėnesį stovės Vilniaus Šv. Teresės baznycioje. Šios bazilikos šventoriaus sienoje yra sukabinti Šv. Marijos paveikslai iš įvairių pasaulio šalių, tad dabar bus proga visoms tautoms susipažinti ir su Šv. Marija iš Lietuvos žemės.

LIETUVIŲ PILIGRIMINĖ KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ NAZARETAS – BETLIEJUS – JERUZALĖ

Jubiliejinių 2000 metų lapkričio 6–13 d.

Lapkričio 6 d. (P)

Kelionė Vilniaus-Tel. Azijos

Aukštųjų ir Tel. Azijos Tiesioginė

Nakvynė Tiberijoje

Lapkričio 7 d. (A)

Žemė Galilėja, Kafarnaumas, Šv. Petro Primato baznycioje.

Duonos paduginimo bazilikai, Palaiminimo kalnas

Susitaikinimo Sakramento ir Eucharistijos šventimas Duonos paduginimo bazilikoje

Aukštutinė Galilėja, Taboro kalnas

Nakvynė Tiberijoje

Lapkričio 8 d. (T)

Kelionė į Nazaretą aplankant Galilėjos Kung

Eucharistijos šventimas Apreiškimo Marijai bazilikoje Nazarete ir Aušros Vartų

Galilestingumo Motinos paveikslas dovanojamas Nazareto bazilikai

Šv. Juozapo baznycioje, Marijos šaltinis

Kelionė į Jeruzalę

Nakvynė Jeruzalėje

Bethleeme Jėzaus gimimo bazilikoje ir Pionierių baznycioje

Eucharistijos šventimas Šv. Kotrynos baznycioje

Jėzaus dangi žengimo vieta, „Tėve mūsų“ baznycioje,

Didžioji Šventoji bazilika, Getsemanės sodas,

Kristaus padarimo vieta

Nakvynė Jeruzalėje

Via Dolorosa (Kryžiaus kelias)

XI Lietuvių tautinių šokių šventėje Toronte š.m. liepos 2 d. Iš kairės: vysk. Paulius Baltakis, OFM, PLB vykdo moji vicepiram. Milda Lenkauskienė ir LR švietimo viceministrė Vaiva Vebraite. Elvyros Vodopaliūnės nuotr.

Tai graikų kilmės zodiš, kuris reiškia „ant kalno“. Po to aplankys netoliese esančią „Tėve mūsų“ baznycią, karmelitu vienuolių pastatytą toje vietoje, kur manoma, kad Jėzus savo apaštalus išmoko „Tėve mūsų“ maldos. Tada pilgrimai įžengs į liudnį Getsemanės sodą, kur Jėzus meldėsi už žmoniją ir kur jis buvo sumintas. „Netrukus Jėzus su jais atėjo į ukį, vadinamą Getsemane, ir tarė mokiniams: „Pasėdėkite čia, kol aš ten nueis mėsiuos“. Pasiėmęs Petrą ir abu Zebediejus sūnus, pradėjo liūdėti ir sielvartauti. Tada tarė jiems: „Mano siela mirtingai nuliūdusi. Likite čia ir padėkite kartu su manimi“ (Mt 26, 36-38).

Penktadienis prasidės Kryžiaus keliu — Via Dolorosa. Tai chronologiškai stotimis pažymėtas Jėzaus skausmingas kelias, kuriuo jis ejo nešdamas kryžių (pavyzdžiui, 4 stotis, kur Jėzus sutinka Mariją; 6 stotis, kur Veronika šluosto Jėzaus kruviną veidą ir pan.). Eucharistija bus švenčiama Jėzaus Kapo ir Prikėlimo bazilikoje. Tai jau antra imperatoriaus Konstantino valia pastatyta bazilika, kurią pilgrimai aplankys. Po išpuodingo ryto bus galimybė susipažinti su Jeruzalės senamiesčio įžymiomis vietomis: Raudu siena, musulmonų mečeta El Aksa ir Omara, Šv. Onos baznycia, Siono kalnu, Siono seserų vienuolynu. Pasakutinis vakarienis mėsė.

Šeštadienio rytas ir vakaras bus dviejose visiškai skirtingose vietose: diena prasidės Judejos dykumoje, kur klimatas nepaprastai sausas, nepalankus gyvūnams, nors čia kažkada slėpėsi persekiojami krikščionys. Apžvelgę plačią panoramą, lietuviai keliaus į mažą Betanijos miestelį, kur gyvena Marija, jos sesuo Marta ir brolis Lozorius. Čia Jėzus padarė didelį stebuklą.

Ketvirtą dieną po Lozorius mirties Jėzus atvyko į kapo vietą ir liepė mirusiam Lozorui: „Lozorai, išeik“ (Jn 11, 43) ir Lozorius išėjo iš kapo. Po to keliuonė tęsis į Šv. Jurgio vienuolyną Koribe, skirtą Dievo Motinos atminimui. Čia jau nuo senų laikų, kai dauguma vienuolynų drausdavo įžengti moterims, jos buvo priimanos. Paskui pilgrimai pamatys vieną iš seniausių pasaulio miestų, jei ne patį seniausią, — Jerichą. Šiame mieste Jėzus išgirdo aklo Bartimiejaus prašymą praregti ir jam tarė: „Eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave“ (Mk 10, 52). Bartimiejaus atgavo savo regėjimą. Vaziuodami į pietus, pilgrimai atsiras prie Kumrano uolų. Čia 1947 metais olose buvo rasti seni rankraščiai: kai kurios Senojo Testamento knygos ir esenų sektos raštai. Dokumentai čia buvo paslėpti beveik prieš 2000 metų ir dauguma jų buvo gan gerai išsilaikę. Išėję iš olos ir dar šiek tiek pavaziavę, keleiviai visi gales įsukti į Negyvają jūrą, jei tik bus noro. Negyvoji jūra (nors ji ne tikra jūra, o ežeras) yra iki 800 metrų žemiau jūros lygio. Ši jūra yra labai sūri — vandens druskingumas čia maždaug šešis kartus didesnis nei kitų jūrų. Šios die-

nos patyrimai baigsis švenčiant Eucharistiją Betanijoje. Nakvynė lauks Jeruzalėje.

Sekmadienis — paskutinė diena Šventojoje Žemėje. Iki šiol maldininkams teko stebėti tiek įvairių vaizdų ir išgyventi išpuodžių. Ši diena pasikirs ramiai pamąstyti šventoje aplinkoje. Taip pat bus gera proga išpildyti individualius norus Jeruzalėje. Šv. Mišios bus aukojamos Šv. Petro Galicantų baznycioje, pastatytoje toje vietoje, kur Petras išgirdo gaidį giedantį tą rytą, kai jis išsiginė Jėzaus. Tai bus paskutinės Šventos Mišios Jeruzalėje.

Pirmadienio rytą maldininkai išvyks į Aim Karima, Zacharijaus ir Elzbietaus gyvenvietę, po to į Jafą, kur yra karaliaus Saliamono pastatyta šventykla ir rūmai. Taip baigsis keliuonė į Šventąją Žemę. Lietuviai grįš į Tel Avivą ir išskris atgal į Vilnių.

Žmonės, kurie norėtų prisijungti prie šios piligriminės kelionės, gali kreiptis į Lietuvos Vyskupų Konferencijos 2000 metų Jubilėjaus komitetą. Tel. (22) 22-09-83. Fax (22) 22-09-84.

Elektroninis paštas:

2000jubiliejus@post.omninet.net

Adresas: S. Skapo g. 4, Vilnius.

Vida Kazlauskaitė

APIE TIKYBOS DĖSTYMA VALSTYBINĖSE MOKYKLOSE

Birželio 13 d. buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimas dėl kai kurių švietimo įstatymo punktų atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Nutarimas lankus gyvūnams, nors čia kažkada slėpėsi persekiojami krikščionys. Apžvelgę plačią panoramą, lietuviai keliaus į mažą Betanijos miestelį, kur gyvena Marija, jos sesuo Marta ir brolis Lozorius. Čia Jėzus padarė didelį stebuklą.

liotus asmenis dėstyti tikybą visose valstybinėse mokyklose. Tėvai turi teisę reikalausti, kad jų vaikai būtų mokomi jų pageidaujamos tradicinės religijos, o švietimo institucijų vadovai privalo pasirūpinti šios teisės įvykdymu.

Konstitucinio Teismo sprendimu tradicinėms religijoms bendrijoms patvirtinta galimybė dalyvauti steigiant valstybines bei savivaldybių švietimo įstaigas. Tačiau kun. G. Vitkus, SJ, Lietuvos katalikiškųjų mokyklų pedagogų sąjungos pirm. išreiškė abejonę, ar norės religinės bendrijos pasinaudoti šia teigine teise, jei joms pagal Konstitucinio teismo nutarimą nepalikta teisė teikti šių įstaigų vadovų kandidatūras bei prižiūrėti visą šių įstaigų veiklą.

Konstitucinis teismas paliko privačių mokyklų steigimo galimybę, kuri, anot Jėzuitų gimnazijos direktoriaus kun. G. Vitkaus, kitose šalyse plačiai taikoma ir palaikoma valstybės. Dabar reikėtų sutelkti jėgas naujam, Konstitucinio teismo nutarimą atitinkančiam švietimo įstatymui rengti. Jis ragino į šį darbą ypac įsitraukti katalikus tėvus, susibūrusius į katalikų tėvų sąjungą, taip pat katalikų pedagogus.

Pasak vyriausybės patarėjo religijų klausimais Petro Plumpos, šis Konstitucinio

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiame stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Legali pagalba visiems, norintiems atvykti į JAV, įskaitant ir nepilnamečius. Kokybę ir sąžiningumą garantuojame.
Tel. 773-434-4419.
VORASIHOTMAIL.COM

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 586-9959
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Brookfield, IL,
išnuomojamas kambarys
2 asmenims. Kaina \$370.
Tel. 708-485-8276.

Lakeview Spa
ieško masażisčių nuo 18 iki 30 m. Tel. 630-582-7421,
Nicole, nuo 10 v.r. iki 6 v.v.

DAILIDĖS!
Su patyrimu, šiek tiek kalbantys angliškai. Susitarimui skambinti tarp 9 v.r. ir 4 v.p.p.,
tel. 312-733-5886.

SUVIRINTOJAI!
Su patyrimu, šiek tiek kalbantys angliškai. Susitarimui skambinti tarp 9 v.r. ir 4 v.p.p.,
tel. 312-733-5886.

Garbingi svečiai su provincijole ses. Paule (iš kairės: konsulas dr. R. Morkvenas, ses. Paule, konsulo žmona ir Juozas Giedraitis

PAŠVENTINTAS ŠV. KLAROS SESERŲ VIENUOLYNAS

Rugsėjo 15 d. Kretingoje, netoli Motinos Teresės seserų buveinės, pašventintas naujas Šv. Klaros seserų vienuolynas. Tai jau penktasis pagal pranciškoniskąją regulą ir dvasingumą gyvenantis pašventintojo gyvenimo institutas šiame pajūrio mieste. Iki šiol Kretingoje seserys gyveno nepritaikytame jų uždaram gyvenimui nuosavame name. Šis vienuolynas yra pirmasis klariškių vienuolynas Baltijos šalyse per visą pranciškonų istoriją. Pasak vienuolyno vyresniosios sesers Margheritos Pellizzari, „Lietuvoje seserys“ klarisės greičiausiai anksčiau neišsikūrė ir todėl, kad lietuvės moterys dar nebuvo pasirengusios atsiverti kažkam, kas atkeliauja iš toli.

Seserų klariškių ordinas įsikūrė 1212 metais, kai kilmingas Asyzius (Italija) Seimos dukra Klara, įkvepta šv. Pranciškaus pavyzdžio, pasiryžė sekti Kristumi ir pasijaukti

teismo nutarimas neturėtų trukdyti Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos pasirašytų sutarčių patvirtinimui Seime.

Baznycios žinios, 2000 m. Nr. 12

BZ, 2000 m., Nr. 18

KULTŪRINIO NUOSMUKIO POTVYNYJE

AURELIJA M. BALŠAITIENĖ

Jau senokai pastebime, kaip krinta televizijos programų lygis, didžiausią kuko dalį skiriančiam žmogžudystėms, gaisrams, katastrofoms, potvyniams, visiškai ignoruojant pozityvią gyvenimo pusę, pvz.: žymių premijų laimėtojus, svarbias stipendijas gaunanti jaunimą bei kitas teigiamas gyvenimo sritis, jų tarpe meną, dainą, baletą ar kitas kūrybinio bei kultūrinio gyvenimo apraiškas. Jei artimoje aplinkoje nėra kokios nors katastrofos, tai žiniasklaida sukuria traukinio katastrofą Indijoje ar Ispanijoje.

Kadaise televizijoje buvo puikių, vaikams skirtų programų, o dabar jų vietą rodymo žiaurios, kruvinos muštinės erdvės... Ne geriau yra ir su didžiąja spauda, kurios pirmuosius puslapius taip pat „puošia“ baisūs nusikalteliai, o koks nors žymus asmuo, kaip Katalikų Bažnyčios popiežius, yra nukišamas į tolimus puslapius. Žinome, kad į žinias nepatenka Baltijos respublikos, nors kartą Clevelando milijoninio tiražo dienraštyje „The Plain Dealer“ buvo trumpai paminėta, kad Latvijoje įvykęs sprogdymas ir kad nuostabiai drąsus lakūnas Jurgis Kairys, apvertęs lektuvą aukštyn ratais, praskrido Kauno pėsčiųjų tilto apačia. Tai tikrai demesio vertas įvykis.

Clevelando gyventojai ilgus metus gėrėsi puikiu klasikiniu baletu. Deja, pritrūkus lešų ir nepajėgiant apmokėti šokėjų bei administracinio personalo išlaidas, iš niekur negaunant paramos, gražusis baletas paskelbė užsidaręs, kai tuo tarpu „Gund“ sporto stadionui išleisti milijonai, o futbolo ir beisbolo žaidėjai gauna milijoninius atlyginimus. Intensyvių reklamų dėka, sporto renginių remia tūkstantinės minios, tačiau baletu, operos ir kitų meno

šakų privengia, nes milžiniškų sumų reklamoms apmokėti meno vienetai neturi lešų ir nepasiekia plačiųjų masių. Jau senokai nebegirdėjome Metropolitan operos gastrolių, kurios atvykdavo kiekvieną pavasarį. Clevelando miesto vakarų pusėje ilgus metus veikė Šekspyro teatro festivalis, kuriame buvo statomi Šekspyro, Moljero ir kitų klasikų veikalai. Buvo ypač originalu ir įdomu, kai prieš kurį nors Šekspyro veikalą vienoje patalpoje buvo duodami pietūs, kurių metu svečius aptarnaudavo patarnautojai, apsirengę Šekspyro laikų specialiais kostiumais. Ir jų jau nebėra, nes turbūt pritrūko lešų, bet tūkstantinės minios moka stambias sumas už sporto rungtynių bilietus, tačiau nebesidomi nei baletu, nei klasikine muzika, nei klasikiniu baletu.

Vakarines žiniose matome futbolininkų ir beisbolininkų veidus ir girdime, kai jie, sunkiai valdydami liežuvius, pasakoja savo „laimėjimus“, tačiau niekada neteko pamatyti baletu ar teatro atstovų. Ar ne graudu? Dar dabar ilgesingai prisimenu prieš eilę metų matytą „Makbetą“, „Karalių Learą“ ar „Tartiušą“, tai labai ilgiuosi teatro, bet jo, deja, nebėra. Puiku, kad Clevelande dar veikia meno muziejus, kuriame yra dideli meno turtai ir vyksta įvairios parodos. Ši mėnesio parodos tema yra „Ankstyvas krikščioniškas ir bizantiškas menas“. Bus išstatyti Rafaelio, Michelangelo, Duererio, Degas, Turner ir Picasso originalūs kūrinių. Įdomu pastebėti, jog brošiuroje pabrėžiama, kad įėjimas yra nemokamas, o paroda tęsis ištisą mėnesį — nuo rugsėjo 15 iki spalio 15 dienos. Nors gyvename po kultūrinio nuosmukio ženklu, bet galime atsigaivinti, aplankydami meno muziejų.

PREZIDENTAS KVIEČIA JAV VERSLININKUS Į LIETUVĄ

Rugsėjo 28 d. apsilankęs „Amerikos Prekybos rūmų“ sąjungos įstaigoje, prez. V. Adamkus pažymėjo, kad pernai lėtas ekonomikos augimas pastūmė Lietuvą ryžtingoms permainoms ir pakvietė JAV verslininkus aktyviau dirbti Lietuvoje. Prezidentas sakė, jog pernyktės krizės ženklai, išryškėję dešimtaisiais nepriklausomybės metais, rodo neįgyvendintų reformų pasekmes ir kainą politikos, pataikavusios praeities inercijai ir permainų baimei. „Todel aišku, kad mes ir toliau dar ryžtingiau turime eiti ir eisme reformų keliu“, pabrėžė jis.

Pasak prezidento spaudos tarnybos, V. Adamkus pasiūlyė, kad dabartinė Andriaus Kubiliaus vyriausybė, nors ir neturėdama daug laiko, emėsi tam tikrų teigiamų žingsnių, tęsdama reformas, vykdydama „Lietuvos energijos“ pertvarkymo projektą, griežtą finansinę ir monetarinę politiką, gerą bendradarbiavimą su Tarptautiniu valiutos fondu bei Pasaulio banku, aktyviai bendradarbiaudama su užsienio investuotojais.

Prezidentas pažymėjo, kad Lietuvos išjungimas į pasaulinį ūkį, Europos Sąjungą ir į gynybines euroatlantines struktūras daro valstybės ekonomiškai saugesnę ir palankesnę investicijoms. „Tikiu, kad Lietuva, siekdama išsaugoti esamas ir pritraukti naujas investicijas, išlaikys ir rin-

kos ekonomikos kūrimą ir tobulinimą orientuotą politiką“, sakė V. Adamkus.

Lietuvos vadovas „Amerikos prekybos rūmų“ asociacijos atstovams pažymėjo, kad JAV atnešė į Lietuvą didelį ir vertingą verslo organizavimo patyrimą ir pakvietė visus JAV verslininkus bendradarbiauti, platinti savo patyrimą šioje srityje. V. Adamkus taip pat ragino amerikiečių verslininkus visoms valdžios šakoms teikti pasiūlymus, kaip gerinti bendrą verslo sąlygas.

Pabrėždamas informacinių technologijų svarbą, prezidentas paprašė „Amerikos prekybos rūmų“ narių padėti įrengti mokyklų kompiuterizavimo programas. Tai, jo nuomone,

Fronto bičiulių studijų savaitės Dainavoje. Iš kairės: J. Urbonas, B. Volertienė, N. Braženaitė, R. Ardienė, V. Volertas, J. Baužys, A. Idzelis, J. Ardys.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

APIE SENUS LAIKUS

„Drauge“ Jonas Daugėla džiaugėsi, kad 1926 metų perversmo žaizda jau užgijusi. Aš manau, kad dabar pažiūriu į Lietuvos dabartinį gyvenimą, jei ne 1926 m. perversmas, tai Lietuvos partijos būtų pešęsi kaip dabar pešasi ir ekonominis gyvenimas būtų stovėjęs vietoj. Tai buvo perversmas be kraujo praliejimo. Pz. Smetona, po perversmo, pirmus rinkimus laimėjo demokratiniais balsavimais. Vadinasi žmonės pritarė užbaigti partijų ginčus.

Kad Smetonos diktatūra padarė klaidų, tai visi prisimename. Didžiausia klaida, kad sušaudė iš mūsų apylinkės keturis jaunus ūkininkus už streiko organizavimą. Juokina, skamba, kad Smetonos laikais kaimietis negalėjo grieti ne vadinti smetona, kad pypkei prisidėgti negalėjo naudoti „benzinką“ (žiebtuvėlį), turėjo pirkti leidimą.

Dabar, kai kalbam apie tuos 22 nepriklausomybės metus, džiaugiamės, kad daug padarėme. Daug kas smerkia to laiko Lietuvos vadovybę, kad 1940 metais Lietuvos kariuomenė nepasipriešino rusams. Gen. Raštikis gerai pasakė, kad kariuomenė nėra paruošta kariauti. Ačiū gen. Raštikiui, kad jis nepatėrė išduoti keiliolikos tūkstančių mūsų jaunuolių.

Dabar kai kas sako, jei būtų pasipriešinę, tai pasaulis nebūtų sakęs, kad Lietuva savanoriškai išjungė į Sov. Sąjungą. Čėčėnai žiauriai nukentėjo — priešinosi. Ar pasaulis pagelbėjo? Tūkstančiai mūsų partizanų žuvo, kariadami prieš rusus ir laukė pagalbos iš Vakarų. Kas jiems padėjo?

Stačiaio sesutė, lankydamasi iš Lietuvos, pasakojo kaip ji buvo partizane, kaip kentėjo. Aš sakiau, jog man sažinė išmėtinėjo, kad pabė-

padėtų Lietuvai eiti pažangos keliu, ir neabejotinai pagerintų Amerikos investuotojų įvaizdį plačiuose visuomenės sluoksniuose. (Elta)

gau ir jus palikau. Ji atsakė, nesigailėk, tik vienu kapu mažiau, mūsų visos aukos žuvo už nieką. Jei 1940 metais būtų pasipriešinę prieš rusus, tai labai gerai žinot kokios pasekmės būtų buvę. Prisiminkim Vengriją, Čekoslovakiją. Kokie naivūs buvom, kai 1944 metų vasarą šnekejome, kad Vakarai neeis rusam Lietuvos teritorijai. Tuo pačiu laiku Jaltos jau buvom rusam užrašyti. Kaip matom, tuo laiku Vakarų politikos visiškai nesupratom.

A. Grigaitis
Livonia, MI

JIE NENORI APSIVALYTI

Skaitau V. Petrausko laišką, kad viena Vilniaus gimnazija vadinama Salomėjos Neries vardu. Tai ne viena! Prieš kelis metus skaitiau, kaip vienas garbingas žurnalistas — rodos (J.Ž.), nuvažiavęs į kaimą ar mažą miestelį, atidarė mokyklą, pavadintą Salomėjos Neries vardu. Šunku buvo tikėti!

Atsimenat, kai buvo vajušas visas knygas atiduoti Lietuvai? Kad mūsų vaikai ir anūkai nematytų lietuviško rašto. Per rankas pereina tie liuksiniai žurnalai iš Lietuvos. Ir stebina! „Veide“ — neturim Cvirkos, nei Neries. Kur tas pasidėjo? Ar žiūrėk sukramtė. Kodėl mes mylim knygas ir turim? Ir dar įdomiau „Veide“ fotografijos moterų — jos garšino Lietuvą: Leokadija Diržinskaitė (g. 1921 m.). Viena žymiausių Lietuvos moterų, Sovietų valdžios metais padariusi didžiulę karjerą: Salomėja Nėris — Lietuvos lakštingala; Marija Melnikaitė 1923-1943 m. sušaudyta vokiečių okupacijos metais.

Sovietinės moters simbolis. Jos vardu buvo vadintos gatvės, gamyklos, puošti sasiuviniai.

Iš S. Neries knygos (1971): Ir džiaugsmu dar nematytų Jaunos akys žiba Sveikina saulėtą rytą Lietuva Tarybų. Temdo Lietuvos padangę Vokiški lektuvai.

Žuva laisvės dienos

Mūsų laimė žuva.

Būkit žmogžudžiai.

Rytmetelį ankstų!

Būkit prakeiksmu

Peržengę mūs slenkstį.

Būkit, kraugeriai, prakeikti

Už išplėstą saulę.

Būkit amžinai prakeikti

Visame pasauly!

Ar už tokius eileraščius yra

Lietuvoje gerbiama S. Nėris?

K. Kaffenbergas
Detroit, MI

RAŠYTOJAS KELIA BYLĄ LIETUVAI

Vienas perkamiausių Lietuvos rašytojų Giedrius Rekešius, žinomas Edvino Kalėdos slapyvardžiu, kreipėsi į Europos žmogaus teisių teismą Strasbūre dėl moralinės žalos atlyginimo.

Anot dienaščio „Respublika“, romanų apie kalėjimo gyvenimą autorių pageidauja, kad jam būtų kompensuoti moraliniai nuostoliai, kuriuos jis teigia patyręs, kai žurnalas „Ekstra“ be jo sutikimo atskleidė jo tikrąjį pavardę bei išspausdino jo nuotrauką.

Anot rašytojo advokato Jono Leikausko, G. Rekešius viešai nesifotografavo, savo pavardės neskelbė, o pagal Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas kiekvienas žmogus turi teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą.

Žurnalas taip pat parašė, jog

A. † A.

Sesuo GENEVIEVE ČEPUKAITIS, SSC

Mūsų mylima Seselė mirė 2000 m. spalio 8 d., sulaukusi 93 metų.

I vienuolyną įstojo iš Shenandoah, PA, parapijos. Vienuolyno įžaduose išgyveno 72 metus.

Nuliūdę liko Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: dukterėčios, sūnėnai ir jų šeimos.

Velionė pašarvota Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, antradienį, spalio 10 d. nuo 1 v.p.p. iki 7 v.v.

Laidotuvių šv. Mišios antradienį, spalio 10 d. 7 v.v. Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje.

Laidotuvės trečiadienį, spalio 11 d. 10 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys ir Čepukaičių šeima.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid.

A. † A.

Dr. JURGIUI STARKUI

mirus, Jo mylimai šeimai — žmonai PETRONELEI, dukrai JŪRATEI ir sūnui JONUI su šeimomis bei visiems artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Juozė Ivašauskienė

Margarita ir Vaclovas Momkai

Mūsų mielum

JUOZUI MAURUKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukteris DALIĄ ir DANUTĘ su šeimomis, giminės, artimuosius ir kartu liūdime.

Elena ir Antanas Kvedarai,

dukters — Virginija ir Julita su šeimomis

Savannah, GA

rašytojas anksčiau buvo du kartus teistas. Rašytojo advokatas to neneigė, tačiau sakė, jog pagal tarptautines teisės normas, atlikus bausmę ir praėjus tam tikram laikui, teistumas išnyksta, todėl tuo metu, kai žurnale pasirodė rašiny, rašytojo jau nebuvo galima laikyti teistu.

Šiuo metu Amerikoje gyvenantis rašytojas G. Rekešius su „Ekstros“ žurnalu byli-

nėjasi jau kurį laiką. Žurnalas buvo įpareigotas sumokėti 4,000 litų kompensaciją už moralinę žalą, tačiau Aukščiausiasis teismas šį sprendimą panaikino, aiškindamas tuo, kad rašytojas yra viešas asmuo.

Rašytojo advokatas teigia, kad valstybė turi užtikrinti žmogaus teisę skelbti kokią nori pavardę ar pseudonimą.

It makes a world of difference when you fly SAS
to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice

Scandinavian Airlines

Apsilankė dienaščio „Draugo“ redakcijoje. Iš kairės: LSS išėivijoje vadas Mykolas Abarijus (iš Detroito), Daiva Abariūtė (iš Lietuvos), Kompozitorius Lionginas Abarijus (Lietuva), „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir Ona Abarienė (Detroit). Jono Kuprio nuotrauka.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

First Personal banko Čikagos įstaigos vedėja Janina Masny prie žaislų krepšelių, kuriais bus apdovanoti spalvinimo konkurselio nugalėtojai.

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ spalio 11 d., trečiadienį, 2 val.p.p. bus sveikatingumo paskaita, kalbės dr. Antanas Razma, vyresnysis. Tema – „Kaip sulaukti ilgo ir sveiko amžiaus?“ Bus rodoma vaizdajuostė. Visi kviečiami atvykti pasiklausti paskaitos, įsigyti žinių ir paklausti daktaro apie rūpimus sveikatos klausimus. Po paskaitos pietausime ir pabendrausime. Nepraleiskite progos – atvykite!

Spalio 14 d., šeštadienį, 5 val.p.p. Jaunimo centre vyks Lietuvos Dukterų rudens pokylis. Bus meninė programa ir vakarienė.

NAUJIEJI MOKSLO METAI LEMONTE

Gražų rugsėjo 9 d. rytą 400 mokinių, jų tėvelių ir senelių susirinko Lemonto bažnyčioje, kur vyko graži naujųjų mokslo metų atidarymo šventė.

Į mokinius su pasveikinamuoju žodžiu kreipėsi Lemonto lituanistinės mokyklos ilgametė direktorė Eglė Novak. Po šių žodžių direktorė įteikė daug prizų, kuriuos laimėjo mokyklos mokiniai piešinių, rašinio, knygos konkursuose. Mokykla tikrai gali didžiuotis, nes prizininkų joje gausu.

Pasveikinamąjį žodį tarė Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kučienė. Ji padovanojo Švietimo tarybos dovaną mokyklai – filmajuostes apie Lietuvos prezidentūrą.

Graziomis dainelėmis pradžugino ir pasveikino mus svečiai iš Lietuvos – trys maži dainorėliai, pasivadinę „Mazaisiais tigriukais“. Prasmingu žodžiu ir malda mokinius ir mokytojus, linkėdamas ištvermės, pasveikino Lemonto bažnyčios kunigas.

Baigėsi šventė ant mokyklos kalnelio. Ant jo tradiciškai fotografuojasi bendrai nuotraukai visi mokyklos mokiniai ir mokytojai.

Ramutė Lukošūtė,
mokytoja

Šį sekmadienį, spalio 15 d., JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia pietus Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo mokyklos saleje (4420 S. Fairfield Ave.) tuoj po 10:30 val. r. lietuviškų Mišių iki 12:30 val. p.p. Bus cepelinų, dešrų su kopūstais, kugelio ir kitų skanumynų. Kavinė veiks 8:30-12:30 val. Valdyba kviečia Čikagos lietuviškąją visuomenę paremti jų pastangas sutelkti lėšų LB veiklai. Dalis pelno bus skiriama paremti Vilkaviškio kunigų seminariją. Norime pareikšti savo dėkingumą vyskupui Juozui Žemaičiui, kad atsiuntė kun. Jaunių Kelpšą mūsų sielvadais.

Norėdami atvykti į „Vaikų vartų į mokslą“ būrelį rengiamus „Laumių pietus“ (Halloween), vietas užsisakykite, skambindami Nijolei Grigaliūnienei tel. 708-974-1262. Pietūs vyks spalio 22 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre.

Knygos „Stasys Baras“ sutiktuvės įvyks spalio 15 d. 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje. Su knyga ir su Stasiu Baru – solistu, visuomenininku supažindins „Draugo“ vyr. red. Danutė Bindokienė. Trumpą meninę programą atliks sol. P. Ragienė. Kviečiame visuomenę gausiai dalyvauti. Knygos sutiktuvės rengia PLC renginių komitetas.

Ekskursijos

Kelionę pėsčiomis po Čikagos kinų miestelį (Chinatown) ir ekskursiją autobusu po Pilzen rajoną spalio 14 d. organizuoja Čikagos Kultūros centras (Chicago Cultural Center, 78 E. Washington; 312-742-1190). Apie šias dvi įdomias Čikagos vietas pasakos patyręs gidas. Apžiūrėdami Pilzen vietas, išgirsite pasakojimus apie vietinius menininkus, o taip pat aplankysite Meksikos dailės muziejų (Mexican Fine Arts Center Museum). Ekskursija prasidės 10 val.r.

BANKE VYKS SPALVINIMO KONKURSAS!

Naujai atsidariusi First Personal banko įstaiga Čikagoje Halloween šventės proga rengia spalvinimo konkursėlį vaikams iki 12 metų amžiaus.

Vaikai gali pasirinkti ir nuspalvinti vieną iš keturių paveikslėlių, kuriuos galima gauti banko įstaigoje. Bankas ruošia šį konkursėlį, kad supažindintų vaikus su banku, kad ateityje bankas jiems būtų ne svetimas. Žaislų pripildyti krepšeliai bus įteikti pirmų ir antrų vietų laimėtojams pagal amžiaus grupes: 0-3 metai, 4-6 metai, 7-9 metai ir 10-12 metai. Konkursėlis tęsis nuo spalio 10 d. iki spalio 28 d. Laimėtojai bus atrinkti burtų keliu spalio 31 d. 3 val. p.p. First Personal banko adresas yra 6162 S. Archer Ave. Norėdami daugiau informacijos, skambinkite tel. 773-767-5188.

20-asis Ateities savaitgalis vyks tik šeštadienį, spalio 28 d., ir sekmadienį, spalio 29 d. Savaitgalis vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Šeštadienį paskaitas skaitys dr. Vėjas Liulevičius, dr. Alfred Erich Senn, dr. V. Petras Kisieličius, jaunesn., ir dr. Vytautas Bieliauskas. Sekmadienį paskaitą skaitys mons. dr. Jurgis Šarauskas.

Gediminas Kviklys – vargonų virtuožas. Jo koncertas vyks spalio 29 d., sekmadienį, 1:30 val. p.p. Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Prieš koncertą pietūs rengiami apie 12 val. centro didžiojoje saleje. Bilietus galite įsigyti iš anksto sekmadieniais bažnyčios prieangyje arba paskambinus Vandai Gvildienei tel. 630-271-9136.

Šventės

Profesionalusis „vaiduoklis“ T. Crowe vadovaus nepaprastai kelionei po kapines, smukles ir nelaimingų atsitikimų vietas spalio 13 d. nuo 7 iki 11 val.v. Ekskursija išvyks iš Goose Island Brewery (1800 N. Clybourn, Chicago). Daugiau informacijos tel. 708-499-0300.

Įvairiausių formų, dydžių moliūgai (pumpkins) jau laukia išradingų Halloween šventės ruošėjų ir šeimininkų. Bengston's Pumpkin ūkis (13341 W. 151st St., Lockport; 708-30-FARM) veiks kasdien nuo 10 val.r. iki 8 val.v. iki spalio 29 d. Čia ne tik galėsite nusipirkti Halloween šventės atributų, bet ir pasivaikščioti po kaimišką daržinę, „siaubo taką“, pamatyti gyvuliukų, pasivažinėti poniais ir traukinuku.

Skelbimai

• **Kviečiame aplankyti Rimo VisGirdos keramikos parodą** Lietuvių Dailės muziejuje, 14911 – 127 St., Lemont, IL. Atidarymas **šeštadienį, spalio 14 d.** Paroda tęsis iki spalio 29 d.

Naujuosius mokslo metus pradėdami, ant mokyklos kalnelio fotografavosi Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai su savo mokytojais.

Nuotr. E. Butėno

Dainuoja Irena Milkevičiūtė ir Mindaugas Žemaitis.

PRIMADONA VEDA PIRMYN JAUNĄ BARITONĄ

Spalio 8 d. Čikagoje, Mother McAuley mokyklos salėje įvyko „Draugo“ koncertas, kuriame dalyvavo Lietuvos operos primadona prof. Irena Milkevičiūtė kartu su jaunu ir talentingu, kaip jį pristatė neseniai Čikagoje viešėjęs jo profesorius Virgilijus Noreika, baritonu Mindaugu Žemaičiu. Solistams akompanavo Čikagoje gyvenanti pianistė Sonata Deveikytė Zubovienė, kuri aktyviai reiškiasi kaip kamerinės muzikos atlikėja, su vyru Roku Zubovu grodama fortepioninius duetus, taip pat bendradarbiauja su Chicago North West Symphony, De Paul universiteto orkestrais, Lietuvos Valstybinių Vilniaus kvartetu ir kt. ir kuri neužilgo dalyvaus jubiliejiniuose Čiurlioniiui skirtuose koncertuose Čikagos amerikiečių publikai. Tai buvo antras ir paskutinis svečių iš Lietuvos koncertas Amerikoje – jie atvažiavo iš Vašingtono, kur koncertavo Lietuvos ambasados darbuotojams ir svečiams.

Irena Milkevičiūtė Amerikos lietuvių išeivių yra mylima ir jau daug kartų buvo kviesta

koncertuoti, dalyvauti Čikagos operos spektakliuose. Jos kolegą Mindaugą Žemaitį užatlantės klausytojai girdėjo pirmą kartą. Jaunasis dainininkas šiuo metu pagal sutartis dainuoja Lietuvos ir Latvijos operos teatruose, yra gastroliaavęs Olandijoje ir Izraelyje bei Italijoje, prieš porą metų laimėjęs konkursą.

Koncertą Irena Milkevičiūtė pradėjo lietuvių liaudies daina „Pasvarstyk, anteile“, atlikus savo gimtąją dzūkų tarmę. Pirmojoje dalyje skambėjo Tallat-Kelpšos, Balio Dvariono, Kazimiero V. Banaičio, Aleksandro Kačenausko, Franz Schubert, Sergej V. Rachmaninov, P. I. Čaikovskij kūrinių. Antrojoje dalyje solistai dainavo arijas iš operų. Irena Milkevičiūtė atliko Noromos („Norma, Bellini), Leonoros („Likimo galia“, Verdi), Toscos („Tosca“, Puccini) ir kt. arijas; Mindaugas Žemaitis: Figaro kavatiną („Sevilijos kirpėjas“, Rossini), Don Giovanni ariją iš Mozart operos „Don Giovanni“. Duetu buvo atlikta scena ir arija di Luna iš Verdi operos „Il trovatore“, Violetos ir Germono duetas iš

Verdi operos „Traviata“ ir kt.

Komentuodamas koncertą Čikagos lietuvių operos dirigentas Alvydas Vasaitis „Draugui“ pasakė, kad Čikagos lietuvių bendruomenėje tai buvo didelis įvykis. „Turėjome progą pamatyti ir išgirsti labai gražų duetą. Irena Milkevičiūtė – prityrusi scenos menininkė, vadovauja ir veda pirmyn jauną baritoną. Tai labai gražu. Mindaugas Žemaitis yra Virgilijaus Noreikos mokiny, ir tai matyti. Jaunojo solisto balsas labai gražus, aksominis, ir dainuodamas su tokia artiste kaip Irena Milkevičiūtė, jis įgis fantastiškos praktikos. Mano nuomone, tai ir buvo puikiausias šio koncerto momentas. Be to, mums tai buvo proga išgirsti negirdėtą solistą. Linkiu Mindaugui sėkmingos operinės karjeros, nes tokių fantastiškai gražių balsų yra mažai. Nenorėdamas įžeisti kitų Lietuvos vokalo profesorių, vis dėlto norėčiau pastebėti, kad Noreikos visi mokiniai dainuoja profesionaliai. Jis moka kažką perduoti šitam jaunimui, kad jis iš tiesų išmoksta gražiai dainuoti. Na, o mūsų primadona ir lieka tikra primadona – lietuvių pažiba visame pasaulyje. Esu jai dirigavęs ir daug kartų akompanavęs“, sakė A. Vasaitis.

Į klausimą, kuo Irena Milkevičiūtė nustebino šį kartą, dirigentas ir pianistas A. Vasaitis atsakė: „Ji visuomet mane nustebina. Kiekvieną kūrinių, kurį ji dainuoja, būna apgalvojusi, sutvarkiusi vokalą ir kiekvienam kūriniui kiekvienam koncerte suteikia ką nors nauja. Tai mane be galo džiugina“.

Kadangi šiame koncerte buvo atlikti keli rusų kompozitorių kūrinių originalo kalba, po koncerto tarp „politikuojančių“ klausytojų ir muzikų plykstelėjo šio toks disputas. Alvydas Vasaitis šią diskusiją komentavo taip: „Prieš

dešimt metų gal ir aš bučiau kitaip kalbėjęs, bet dabar sakau, kad rusų kompozitorius ar rašytojus reikia vertinti tik kaip kūrėjus. Šį vakarą gavau neabejotiną pamoką. Prieš dainuodama solistė iš rusų kalbos į lietuvių išvertė žodžius, ir aš turėjau galimybės pajusti, kaip muzika derinasi su žodžiais. Supratau, kad ta muzika buvo taikytą kaip tik tiems žodžiams, o ne vertimui. Kitas pavyzdys – Rachmaninovo „Pavasario vandenys“ man daug kartų teko akompanuoti dainuojant Jonui Vazneliui, kuris dainavo lietuviškai. Nors vertėjas buvo suradęs būdą ir kūriny skambėjo gražiai, bet dabar, turėjęs galimybės išgirsti kūrinių skambėjimą originalo kalba, manau, kad geriau jis skamba rusiškai. Originalo kalba gali pajusti tikrąjį kūrinių. Tas pats ir su italų kalba. Tiesa, su opera reikalas būna kiek komplikuočiau, nes ten vyksta ištisas veiksmas ir gal geriau klausyti vertimo. Nors Čikagos Lyric opera su tuo nesutinka: ten duodami vertimo titrai ir dainuojama originalo kalba. Aš taip pat esu už originalą. Pavyzdžiui, S. V. Čaikovskis yra parašęs daug gražių kūrinių ir, man atrodo, jie turi būti atliekami rusiškai. Manau, kad šiandien jau galime taip kalbėti. Esu daug grojęs Rachmaninovo, Čaikovskio kūrinių. Buvau jau pasiilgęs jų, pas mus per mažai jie rodomi“.

Nors pastaruoju metu Čikagoje vyksta daug gerų koncertų ir „Draugo“ valdybos pirmininkė Marija Remienė jaudinosi, ar susirinks pakankamai žiūrovų. Mother McAuley mokyklos salė buvo artipilnė (apie 600 klausytojų). Kaip reziumavo Čikagos lietuvių operos valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus, „mes gerbiame savus, ir mums visada malonu juos matyti“.

Audronė V. Škiudaitė

LINKUVOS PAMINĖJIMAS „SEKYČIOJE“

Spalio 4 d., trečiadienį, į vyresniųjų lietuvių popietę „Sekyčioje“ susirinkusius dalyvius pasveikino renginių vadovė Elena Sirutienė ir pasakė, kad matysime vaizdajuostę apie Linkuvą. Prieš rodant vaizdajuostę ji kvietė mums apie Linkuvą papasakoti linkuvių poetą dr. Alfonsą Šešplaukį-Tyruolį, kuris ne tik Linkuvoje gimė, augo bei mokėsi, bet ir stropiai surinko Linkuvos ilgą, plačią istoriją ir paskelbė ją knygoje „Linkuva“, kuri buvo išleista Čikagoje 1978 metais.

Apie gimtinę papasakoti pakviestas A. Šešplaukis paaiškino, kad Linkuva (tarmiškai Lionkav) yra Šiaurės Lietuvoje, tarp Šiaulių ir Biržų (etnologišku atžvilgiu linkuviai yra šiaurės aukštaičiai). Linkuva yra įsikūrusi žemgalių žemės ir čia kalbama Mūsų tarmė (kaip ir latvių kalboje žmonės nukerta žodžių galūnes ir garsą „i“, nekirčiuotą taria kaip „io“ – pvz., višta – viošt, pagal žinomą priežodį – „viošt nupešt po tvor pakiošt“). Linkuva yra apie 3 km į šiaurės pusę nuo Mūsų upės, kuri (viena iš nedaugelio upių) teka iš Vakarų į Rytus. Nepriklausomybės metais Linkuva buvo valsčiaus centras, turėjęs apie 2,000 gyventojų, o valsčiuje gyveno apie 10,000 žmonių. Linkuva – ankstyvas švietimo židinis. Caro laikais ten buvo dviklasė mokykla, 1918 m. įsteigta progimnazija, 1923 m. virtusi gimnazija ir iki 1940 m. sovietinės okupacijos išleidusi 16 laidų (per 200) abiturientų. Gimnazijos direktoriumi nuo pat 1923 m. visą laiką buvo Ignas Brazdziūnas

(1941 m. birželio 15 d. bolševikų ištremtas į Sibirą ir ten miręs).

Iš Linkuvos yra kilę vyskupas K. Paltarokas, rašytojas G. Landsbergis-Žemkalnis (Seimo pirmininko V. Landsbergio senelis, Linkuvoje yra krikštytas ir V. Landsbergio tėvas), generolas Kraucevičius, rašytojai J. Paukštelis, K. Jasiukaitis ir daug kitų įvairių profesijų žmonių. Pagal prelatą M. Krupavičių, linkuviai yra religingi ir konservatyvūs, panašūs į suvalkiečius: tikslu siekia atkakliai ir žino savo vertę.

Linkuvos apylinkė buvo apgyventa nuo senų laikų – tai liudija piliakalniai, priekapi, alkvietai. Ir rašytoji istorija sena – siekia XIV amžių, kryžiuočių laikus. Pirmą katalikų bažnyčią pastatė Kotryna Mykolienė iš Žeimių (vyrai ir sūnui mirus) 1500 m. (kitais duomenimis – 1501 m.). Liepos 16 d., per Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės atleidus, buvo atšvęsta Linkuvos 500 m. sukaktis. Sukakties minėjime dalyvavo ne tik begalės žmonių, bet ir Seimo pirmininkas V. Landsbergis, B. Nainys, Gaška. Alf. Šešplaukis-Tyruolis perskaitė savo eilėraščių Linkuvai 500 m. sukaktuvių progą, taip pat eilėraščių „Tu man šviesi iš tolo“.

Po šių eilėraščių d. išsiprašė „Ant liepos mėnesio palaukių“ ir „Išžiūrėjimą“: „Mes buvome taip labai

išžiūrėję
į savo žemės dangų žydą,

tyrą,

kurs lino žiedu laukuose

žydėjo

ir į mūs šulinius slaptinai

sviro“.

Renginių vadovė nuoširdžiai padėkojo poetui, nepamiršusiam nei Linkuvos, nei to mėlynos dangaus.

Po to žiūrėjome 45 minučių trukmės vaizdajuostę. Matėme Linkuvos apylinkių vaizdus, vėjo malūnus ir mums tik iš dainų žinomą linų rovimą bei girdėjome darbščiuojančių rovelių dainas apie linus. Buvo parodyta Linkuvos bažnyčia ir papasakota jos įkūrimo istorija (ją mums papasakojo Alf. Šešplaukis savo kalboje). Taip pat buvo papasakota, kaip žemaičių vyskupas Jurgis Tiškevičius atgabeno karmelitus ir jiems atidavė Linkuvos bažnyčią su klebonija ir 30 valakų žemės. Vyskupas dar pastatė Linkuvoje mūrinius vienuolyno rūmus, leido vienuoliams valdyti parapiją ir pats globojo vienuolyną. Nuolatos įsikūrę karmelitai ėmėsi tvarkyti bažnyčią. Jos priekyje pastatė 2 bokštus, viduje įruošė 7 altorius. Vienuolyno bibliotekoje buvo 176 knygos (kai kurios išlikusios iki dabar, jas matėme vaizdajuostėje).

Apie 1600 m. statyta, o 1635 m. perdirbta vienuolynui mūrinė bažnyčia yra unikalus renesanso stiliaus architektūrinis kūriny. Bažnyčios ilgis – 51 metras, plotis – 19 metrų. Centrinėje frontono nišoje Šv. Mergelės Marijos statula su kūdikiu, o žemiau – apaštalių statulos. Didysis altorius yra dviejų aukštų. Jo centre – paausutas Švč. M. Marijos su Kūdikiu paveikslas. Paveikslas laikomas stebuklingu, papuoštas daugybe votų – tai dėkingumo ženklai už Marijos užtarimu gautas malones – pagijimus.

Paveikslas pagerbiamas ne

vien tik atleidų metu: jį įvairiomis progomis lanko maldininkai ir prie jo meldžiasi.

Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės atleidai yra labai garsūs iš senovės laikų. Jie tęsdavosi visą savaitę – baigdavosi liepos 23 d. Suvažiudavo gausybė žmonių ir iš aplinkinių parapijų. Bolševikams okupavus atleidai buvo švenčiami tik vieną dieną, o nuo 1972 metų – tris. Paskutinė diena visada būna sekmadienį.

Buvo įdomu klausyti, kaip senas linkuvius pasakojo, kokie šaunūs būdavo atleidai Nepriklausomybės laikais ir kaip per miestelį galėdavai praeiti tik „pečiais prasispausdamas“. Pasakojo, kokie didžiuliai turgūs būdavo. Iš Panevėžio atveždavo „lineikų“ (tai aukštaitiška „karietėlė“) pardavimui. Taip pat būdavo ir arklių pardavimui. Atvažiudavo į atleidus ir cirkai su „žvėrinčiais“. Vienais metais tigras iš „žvėrinčių“ pabėgo, bet nieko nesudraskė. Taigi linkuviai mokėjo ne tik melstis, bet ir prekiauti bei pramogauti.

T. Kubilienė-Šomkutė vaizdajuostėje pasakojo atsiminimus apie gimnaziją ir mokytojus. Ypač šviesiai prisiminė muziką Jonušą, kuris buvo suorganizavęs dūdų orkestrą, parašęs 4 operetas ir 2 muzikos vadovėlius.

Ir besiklausant tų šviesių atsiminimų nei nepajutome, kaip baigėsi vaizdajuostė, sukėlus daug ilgesio savo miesteliams ir tėvynei Lietuvai. Dar kartą įsitikinome, kad teisus poetas Alf. Šešplaukis-Tyruolis, sakydamas, „jog nuolat ir dabar to mėlynumo mums akys pilnos, jo užmiršt negalim“. Ačiū už tokią nuotaikingą popietę.

Emilija J. Valantinienė